

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 220 — GOD. V.

ČETVRTAK, 29. STUDENOGA 1956.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Piše: dr. Ivan Ribar, narodni zastupnik

DAN REPUBLIKE

Prije donešenih odluka u Bijaću, predstavljao je Vrhovni stab narodno-oslobodilačke vojske i partizanskih odreda borbeno jedinstvo Jugoslavije, ne samo vojno već i političko vodstvo. Drug Tito dao je inicijativu, da se učini korak naprijed: ostvariti jedinstveno političko vodstvo Narodno-oslobodilačke borbe za cijelu Jugoslaviju, koje bi istovremeno bilo i nosilac vlasti na oslobođenoj teritoriji. Na prethodnim sastancima a prije zasjedanja u Bijaću 1943. godine razgovaralo se o formi toga vrhovnoga političkoga tijela. Potrebno je bilo, da bi dokazali saveznicima, mašoj javnosti na neoslobodenoj teritoriji, a inašim neprijateljima, vanjskim i unutranjim, da pored vrhovne komande, te našeg Narodnooslobodilačkog pokreta, možemo da ostvarimo i jedno takovo vrhovno političko tijelo. Bilo je prijedloga, da bi odmah pristupili konstituiranju jednog narodnog predstavništva i narodne vlade, no o sjetili smo, da se moramo zauzdati kod takove organizacije koja će odgovarati tadanjem razvoju i stanju političke situacije, naročito vanjske, jer smo morali voditi računa i o odnosima saveznika u prvom redu Rusije spram naše Narodnooslobodilačke borbe, kao i odnosu saveznika prema tadanjoj izbjegličkoj vladi u Londonu. Znali smo, da saveznici Engleska i Amerika podržavaju izbjegličku vladu i monarhiju sa kraljem Petrom, a Rusi su tada o tom pitanju držali čvrsto s njima, da bi ih što više mogli iskoristiti u vođenju rata protiv Hitlera na svom frontu. Na prijedlog druga Tita složili smo se, da ovo vrhovno političko tijelo dobije ime »Antifašističko vijeće Narodnog oslobođenja Jugoslavije«. I tako je došlo do zasjedanja u Bijaću 1942. godine na kojem je konstituirano Antifašističko vijeće narodnog oslobođenja Jugoslavije. Ono je ostvareno kao najviše opće međustranačko političko tijelo. Izabrani Izvršni odbor i članovi Vijeća bili su predstavnici svih naroda Jugoslavije, svih vjeroispovijesti i svih političkih stranaka i grupa stare Jugoslavije, koje su imale korijena u narodu i

ostale do kraja vjerne svome narodu.

Kao izabrani predsjednik AVNOJ-a zajedno s izabranim Izvršnim odborom, trudili smo se, da točno vršimo sve zadatke, koje nam je plenum Vijeća stavio u zadatak. Prva nam je dužnost bila da otkrivamo izdajničku ulogu izbjegličke vlade u Londonu, koju su tada priznavali naši saveznici, poimence ulogu njenog predstavnika u zemlji Draže Mihajlovića, da obavještavamo domaću i stranu javnost, naročito saveznike o ciljevima Narodnooslobodilačkog pokreta i o liniji naše Narodnooslobodilačke borbe. Sa tim ciljem i po toj liniji radio je AVNOJ, odnosno njegov Izvršni odbor od prvoga dana konstituiranja, kao istiniti i jedini pravi predstavnik Narodnooslobodilačkog pokreta i borbe, za cijelu Jugoslaviju, i kao glavni vršilac i nosilac te organizator narodne vlasti na oslobođenom teritoriju. Jedino tako mogao je AVNOJ postati centar svih patriotskih i slobodoljubivih snaga Jugoslavije, organizator političkih akcija u širokim narodnim masama i organ borbe naroda Jugoslavije za njegovo nacionalno oslobođenje. Njegova politička djelatnost sastojala se u jačanju jedinstva i bratstva naših naroda i u učvršćenju tješnijeg povezivanja pozadine sa frontom. Kao najviša vlast postavio je osnovna načela na području čitavog javnog i društvenog života o pitanjima utvrđivanja narodne vlasti, te po ostalima iz domena prosvjetnog, prirednog, socijalnog, te opće kulturnog života.

Visoka politička i nacionalna svijest naših trubenika i boraca dala je naročitu dinamiku našoj Narodnooslobodilačkoj borbi. Iz nje su izvirale težnje i zahtjevi naših naroda, koji su se tada sastojali poglavito u rušenju stare i organizaciji nove narodne vlasti na principima prave narodne demokracije: da su narodi jedini nosioci i izvor svekolike vlasti, da oni sami sebi izgrađuju svoju budućnost. Zahtjevi naših naroda, da žive u jednoj federativnoj i demokratskoj zajednici, jačali su se svakoga dana kroz čitava vrjeme naše Narodnooslobodilač-

ke borbe. Kroz godinu dana između zasjedanja u Bijaću i Jajcu stvorene su bile sve potrebne pogodbe za postavljanje tih zahtjeva. Garancija je ležala u rastućoj moći i snazi Narodnooslobodilačke borbe, te jedinstva naroda.

AVNOJ kako je bio stvoren u Bijaću kao najviše međustranačko političko tijelo zaostao je mnogo za događajima. On nije više odgovarao revolucionarnim težnjama i zahtjevima naših naroda. I zato je morao s obzirom i na ostale velike ratne uspjehe naših saveznika, na poraz Hitlerov kod Staljingrada, da izmijeni svoj karakter i od međustranačkog vrhovnog političkog tijela, da se pretvori u najviši zakonodavni organ, a njegov izvršni odbor, da se pretvori u izvršni organ državne vlasti, u narodnu vladu. Opći zahtjev naših narodnih masa bio je, da AVNOJ, jer je on jedini proizšao iz krvave Narodnooslobodilačke borbe, bude nosilac suvereniteta i istinske narodne vlasti, kako je to tada kazao Centralni komitet Komunističke partije Jugoslavije u svojoj poslanici upućenoj početkom novembra 1943. godine narodima Jugoslavije povodom nastupajućeg praznika Oktobarske revolucije. Ostvarujući svoje zahtjeve i braneći svoja stečena prava i izvojevane u revolucionarnoj borbi, naši su narodi preduseli svako iznenađenje slično onome iz 1918. godine nakon svršetka I. svjetskog rata, kada su im velike sile putem Versalskog ugovora nametnule svoju volju o pitanju ujedinjenja i uredjenja stare Jugoslavije.

Sa takvom nacionalnom političkom svijesću i borbenim revolucionarnim zahtjevima naših naroda dočekalo je Antifašističko vijeće svoje drugo zasjedanje novembra 1943. godine u Jajcu. Za ovo zasjedanje bili je određeno ukupno 250 delegata, još na prvom zasjedanju u Bijaću. Tu su bili ubrojani vijećnici izabrani na prvom zasjedanju, svega njih 70, a ostatak od 180 je raspoređen za sve narode i zemlje na načelima pune ravnopravnosti. Najmanja jedinica Crna Gora, dobila je jednaki broj delegata, kao i najveća jedinica Srbije. Delegate su bira-

la Zemaljska antifašistička vijeća, kao u Hrvatskoj, Crnoj Gori, te Bosni i Hercegovini, zatim Narodnooslobodila fronta u Sloveniji i Glavni oslobodilački odbori Srbije i Makedonije. Delegati su birani ne samo s oslobođene već i s neoslobodene teritorije.

Osnovni dokument zasjedanja u Jajcu je njegova Deklaracija, u kojoj su rezimirane i precizirane osnovne postavke naše revolucionarne borbe, a koje su dozrele u periodu između prvog i drugog zasjedanja. Zapravo, to su konstatacije činjenica, da su u Narodnooslobodilačkoj borbi stvoreni novi odnosi i uslovi za ostvarenje demokratske federativne zajednice naših naroda, nove Jugoslavije sa takovim državnim vodstvom, koje će biti garancija, da će zahtjevi naših naroda biti u potpunosti i ostvareni, a da tzv. kraljevska izbjeglička vlada u Londonu ne može i ne smije više predstavljati naše narode ni u zemlji, ni u inozemstvu, a naročito prema saveznicima. Osnovnim odlukama, koje proizlaze iz Deklaracije, a koje nazivamo s punim pravom historijskim i revolucionarnim, ostvarena je nova Jugoslavija s novom državnim organizacijom, s novom narodnom vlašću, s novom Narodnooslobodilačkom vojskom, ne samo na oslobođenom, već i neoslobodenoj teritoriji. Novo revolucionarno ustavno i pravno stanje ostvareno prije 13 godina u Jajcu nije se izvodilo iz lažnog ustavnog stanja stare Jugoslavije. Između nove i stare Jugoslavije prekinut je bio izglasanim ovih historijskih odluka na II. zasjedanju u Jajcu svaki pravni kontinuitet i zato s gledišta ovog nužarnog ustavnog i pravnog stanja, nova Demokratska Federativna Jugoslavija, ne smatra se produženjem stare Jugoslavije, dok se pridržava kontinuitet međunarodnog pravnog gledišta što je i naglašeno u odluci o oduzimanju prava zakonite vlade Jugoslavije tzv. jugoslavenskoj vladi u inozemstvu i o zabrani povratka u zemlju kralja Petra II.

Deklaracijom i odlukama bilo je usred rata objavljeno stvaranje nove narodne federativne Jugoslavije, djelo oružane revolucionarne narodne borbe protiv fašističkih okupatora i njihovih domaćih izdajničkih slugu, kao i stvaranje jedne nove istinske i prave narodne demokracije u kojoj je narod čvrsto uzeo svoju sudbinu u vlastite ruke. Ništa, ni snažni valovi agresivna vršenih od okupatora, ni krvoločni zločini njihovih i njihovih izdajničkih slugu, ni razne intrige skovane u inozemstvu nisu mogle spriječiti, zaustaviti i uništiti ovo veliko djelo, u konačnom ostvarenju revolucionarnih zahtjeva naših naroda, — novu Jugoslaviju na osnovu historijskih odluka donesenih u Jajcu. Ukinuta je monarhija, svrgnuta je dinastija, proglašena je Federativna narodna republika, sve to prije donošenja Ustava. Nikakove klevete na našu Narodnooslobodilačku borbu, koje su dolazile iz Moskve 1943. godine nisu mogle potamiti historijsku istinu deklaracije i odluka izglasanih u Jajcu.

I zato svake godine naročito danas, kada su one prave narodne rodoljubive i slobodoljubive snage naroda Poljske i Mađarske povelje borbe za svoju nacionalnu slobodu i nezavisnost, naši narodi sa ponosom osvrću se na dan 29. XI. 1943. godine, na sve svoje tekovine koje su izvojevali u revolucionarnoj borbi za nacionalnu slobodu i socijalističku izgradnju svoje FNR Jugoslavije dajući kao do sada i više nego dosada nepokolebljivo priznanje i odanost svojoj Armiji, državnom i političkom rukovodstvu s drugom Titom na čelu.

NEZABORAVNE RIJEČI

NAŠA NARODNOOSLOBODILAČKA BORBA MOŽE SE PODIJELITI U ČETIRI ETAPE SVOG RAZVIJKA, I TO:

PRVO, NA KAPITULACIJU JUGOSLAVIJE I POČETAK NARODNOG USTANKA, KOJI JE U SVOM ZAČETKU PRIMIO OBLIKE FORMIRANJA MNOGOBROJNIH PARTIZANSKIH ODREDA ZA BORBUPROTI OKUPATORA;

DRUGO, PRERASTANJE PARTIZANSKIH ODREDA U REGULARNE VOJNE JEDINICE, BATALJONE, BRIGADE I DIVIZIJE I STVARANJE NARODNOOSLOBODILAČKE VOJSKE JUGOSLAVIJE;

TREĆE, PRERASTANJE NARODNOOSLOBODILAČKIH ODBORA U PRAVU NARODNU VLAST I STVARANJE ANTIFAŠISTIČKOG VIJEĆA NARODNOG OSLOBODENJA JUGOSLAVIJE; I

ČETVRTO, NA ETAPU U KOJOJ SE SADA NALAZIMO, A TO JE — PRETVARANJE ANTIFAŠISTIČKOG VIJEĆA NARODNOG OSLOBODENJA JUGOSLAVIJE IZ OPĆEPARTIJSKOG TIJELA U NAJVIŠE ZAKONODAVNO TIJELO I STVARANJE NACIONALNOG KOMITETA OSLOBODENJA JUGOSLAVIJE, KAO PRIVREMENE NARODNE VLADE.

TITO

(Iz referatâ na II. zasjedanju AVNOJ-a)

U službi mira

U subotu poslije podne, točno u 15 sati, pod zastavom Ujedinjenih naroda, krenuo je iz šibenske luke konvoj s našim motoriziranim odredom u Egipat. Pored »Partizanke« na kojoj se nalazilo 650 vojnika, podoficira i oficira Jlgoslavenskog odreda, našu luku napustili su brodovi »Čelik« i »Triglav« s opremom. Hiljade građana Šibenika, koji su se okupili na putničkoj obali da isprate vojnike mira na putu za Egipat, srdačno i oduševljeno su pozdravili pripadnike jugoslavenskog motoriziranog odreda.

Gotovo tri sata prije polaska odred je bio postrojen na putničkoj obali, a malo zatim jedinica kapetana I. klase Branka Srbrana prva je stupila na brod »Partizanku« na kojoj je bila izvješena zastava Ujedinjenih naroda. Prvi sam odlazak na brod je, zajedno sa predsjednikom NO-a kotara Perom Škaricom i predsjednikom NO-a općine Petrom Rončevićem, stupio kontradmira Stanko Parmač. Tom prilikom oni su se oprostile sa komandantom odreda pukovnikom Nikolom Radoševićem i ostalim rukovodiocima odreda. Komandant odreda pukovnik Nikola Radošević zahvalio se na pozdravima, koje su mu izručili rukovodioci i građani Šibenika, a potom su zvukovi sirena sa »Partizanke« najavili odlazak cijelog konvoja.

Nekoliko dana prije polaska motoriziranog odreda Šibenik je bio u svečanom raspoloženju. Gotovo na svakom koraku mogli su se vidjeti borci JNA sa crvenom oznakom na lijevom rukavu — »Jugoslavija«, koji su živo razgovarali sa našim građanima. Mnogi su se oproštali od svojih najmilijih koji su ih došli pozdraviti pred njihov odlazak u službu mira. Svi su ih ispraćali s istom željom: da uz ostale snage Ujedinjenih naroda pridonese uspostavljanju mira na Srednjem Istoku. To im je i poručilo hiljade građana Šibenika i čitav naš narod.

Svim radnim ljudima Šibenskog kotara, te članovima političkih i društvenih organizacija

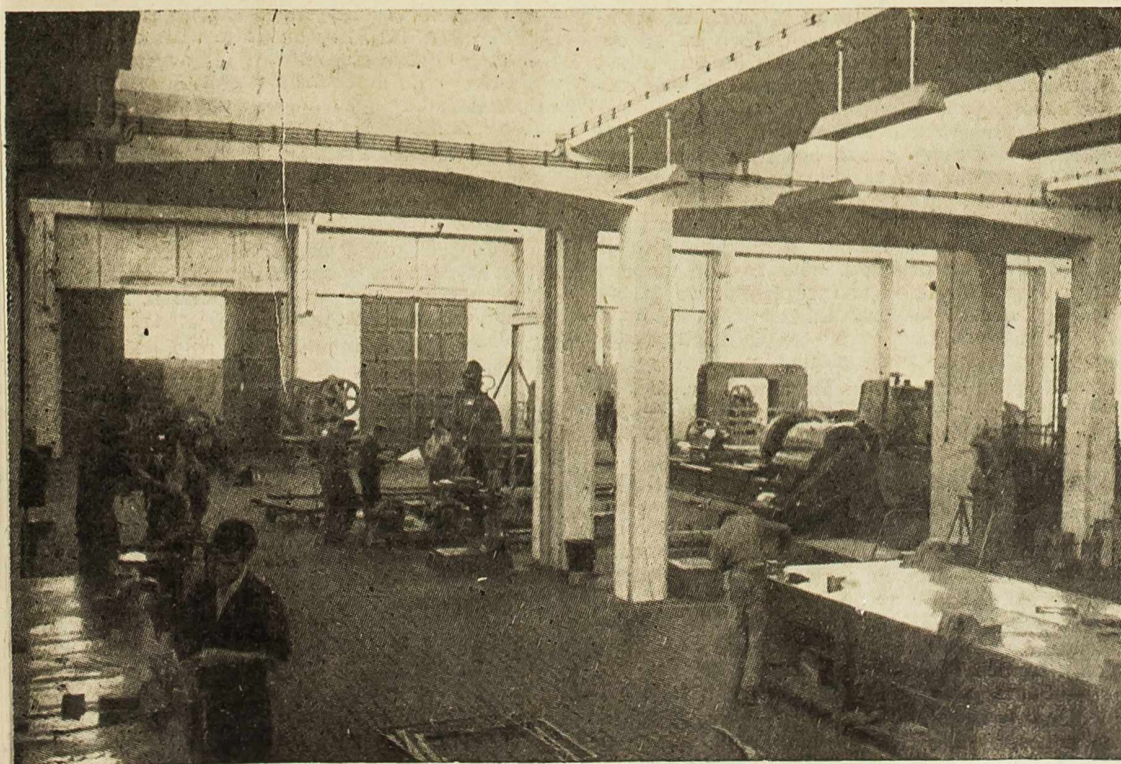
čestitaju

29. NOVEMBRA — DAN REPUBLIKE

KOTARSKI KOMITET SAVEZA KOMUNISTA
KOTARSKI ODBOR SOCIJALISTIČKOG SAVEZA
KOTARSKI ODBOR SAVEZA BORACA
KOTARSKI KOMITET NARODNE OMLADINE
KOTARSKI ODBOR SAVEZA ŽENSKIH DRUŠTAVA
KOTARSKI ODBOR RATNIH VOJNIH INVALIDA

U čast Dana Republike

Svečano otvorenje TLM „Boris Kidrič“

Povodom 12. godišnjice oslobođenja Knina

Svladan je neprijatelj

Prije 12. godina, 3. decembra 1944. godine osvanulo je kišovito jutro. Zamukli su neprijateljski topovi. Okupator je bio uništen. Grad na Krki ušao je u nov život. Jedinice 8. dalmatinskog korpusa, poslije dugotrajne i teške borbe donijele su mu slobodu. Oslobođen je Knin — posljednje neprijateljsko uporište u Dalmaciji. Upisana je bila još jedna

ciju Knin — Zrmanja sa južne i zapadne strane na odsjeku od rijeke Krke, sa ciljem razbijanja neprijateljskih uporišta na samoj komunikaciji i njezinog zaposjedanja radi onemogućavanja povoljnija neprijatelja iz Knina, kao i sprečavanje pružanja pomoći kninskoj grupaciji od pravca Gračaca.

Napad je otpočeo 25. novembra

u rejonu Vrhnika, gdje su jedinice 1. brigade zauzele Lisnik. Pokušaj 6. brigade XIX. divizije da zauzme Prevljes i selo Palanku bio je osuđen. 5. brigada vodila je upornu borbu za kote 319, 309, s jedne i s druge strane Kose, koje su nekoliko puta prelazile iz ruke u ruku.

28. novembra neprijatelj je vršio snažne protivnapade na centru XX. divizije. Njezina 8. brigada bila je premještena sa lijevog na desno krilo divizije u rejon Radljeva.

U toku dana brigada XIX. divizije su na cestu Knin — Zrmanja zapadno od sela Padene. Pokušaj 14. brigade da zauzme Očestovo nije uspio.

29. novembra nije bilo znatnih promjena. Vođene su borbe u rejonu Padene — Prevljes. Zauzimanjem kota 357. i 510. neprijatelj je poboljšao svoje položaje u rejonu Kninskog Polja.

30. novembra vladalo je zvjesn zatišje na cijelom frontu izuzev na sjevernim položajima. 8. brigada zauzela je Mariča Glavicu i Debelo brdo. 9. brigada razbila je neprijatelja na koti 357. i sa dijelom snaga spustila se u Kninsko Polje.

1. decembra desno krilo 20. divizije poboljšalo je svoje položaje zapadno od Debelog brda, i ako da je uspostavljena vatrena veza sa jedinicama 19. divizije. Tog dana jedinice XXVI. divizije zauzele su Ostru Glavicu, Crnu Glavicu i Biskupiju. XIX. divizija vodila je borbu za Očestovo i Padene.

4. decembra Komanda XXVI. divizije ubacila je 12. brigadu između 1. i 3. brigade. U toku ovog dana na Vrhniku u zaseoku Miloš uništeni su ostaci 2. bataljona 892. pučka, tako da su prednji dijelovi uz podršku tenkova upali u sam Knin, dok su u isto vrijeme i jedinice XX. divizije sa sjevera također ulazile u grad. Na taj način južno od Knina odsječena je bila grupa oko 1000 neprijateljskih vojnika. Posebne grupe su bile opkoljene između Zragovića i Padena. One su se nalazile u obruću, koga su pokušavale da probiju, ali bez uspjeha.

U bombama oko Knina neprijatelj je izgubio: 6.555 mrtvih i 4.758 zarobljenih. Između ostalih poginuo je i komandant 264. divizije, general Vindiš, a svo ljudstvo štaba divizije i štabova pukova izgnano je ili zarobljeno. Tako je 264. divizija bila potpuno uništena i za uvijek izbrisana iz spiska njemačkih jedinica.

Naše jedinice imale su 629 mrtvih, od toga 120 rukovodilaca i 2273 ranjena. U ovim teškim borbama naši rukovodioci i borci pokazali su veliku izdržljivost i spremnost.

Narod Knina i Kninske općine proslavljajući 12. godišnjicu oslobođenja odaje dužnu počast palim borcima i zahvalnost preživjelim pripadnicima slavnog VIII. korpusa.

Jedinice XXVII. divizije nastavljale su borbe na Ostroj Glavici

Iz naših općina

KNIN
SVEČANO ĆE SE PROSLAVITI DAN REPUBLIKE

Ovogodišnji praznik 29. novembra bit će svečano proslavljen u Kninu i u svim selima na području ove općine. Političke i društvene organizacije u priprema za proslavu uzele su velikog učesća. Svečane akademije i druge priredbe obilježit će narodno slavlje. Otkiđene tvornice, poduzeća i ustanove davat će gradu svečan izgled. Na kninskoj tvrđavi i okolnim brdima palit će se vatre.

U čast Dana Republike u Kninu će se obaviti svečano otvorenje Doma DTO »Partizan«, a društvo »Naša djeca« obradovat će najmlađe otvaranjem novih prostorišta kazališta lutaka, koje će izvesti premijeru »Trnovičica«. Za ljubitelje šaha bit će organiziran turnir, a posjetioci nogometnih utakmica gledat će susret između NK »Dinara« i reprezentacije Garnizona JNA. Program proslave predviđa još posjetu HE »Miljacka« i nekoliko priredbi zabavnog karaktera.

»GLORIJA« NA KNINSKOJ POZORNICI

U Kninu je nedavno izvedena Marinkovičeva »Glorija«. Bila je to priredba koja će se dugo pamtit. Odličan ansambl drame splitskog Narodnog kazališta solidnom izvedbom oduševio je publiku. Dosad je »Glorija« bila prikazana samo u Splitu, a Knin je sada drugo mjesto u Dalmaciji na čijim daskama je izvedena ova drama.

Mladi režiser Vojdrag Berčić uložio je mnogo truda da prilagodi Marinkovičev mirakl kninskoj sceni. Svoje uloge odlično su kreirali članovi dramskog ansambla Mija Sasso, Vladimír Krstulović, Bogdan Buljan, Branko Kovačić, Stevo Kovačević, Teja Tadić i Andro Marjanović. I ostali učesnici — nosioci manjih uloga potpuno su zadovoljili.

PREDAVANJE O SREDNJEVEKOVNOJ UMJETNOSTI

Prošlog četvrtka u sali Doma JNA u Kninu održano je predavanje o srednjovekovnoj umjetnosti naših naroda. Predavač Bogdan Buljan popratio je svoje izlaganje projekcijama. Zbog hladnoće posjeta je bila slabija nego se očekivalo. Inače predavanje je bilo veoma zanimljivo i korisno.

PRVI SNIJEG U KNINU

22. o. mj. Knin je osvanuo u bjelini, što je rijetka pojava u ova doba godine. U toku noći padao je snijeg, a potom kiša. Temperatura je bila niska i, oborine su se zaleđile, što je otežalo kretanje ulicama. Rana studen svako je iznenadila. Pojavile su se saonice i proletole su prve grude snijega. Djeca su našla novu zabavu.

VODICE
SVEČANA KOMEMORACIJA PALIM BORCIMA

U Vodicama je obavljena svečana komemoracija borcima palim u Narodnoslobodilačkoj borbi. Na grobove palih boraca položeni su brojni vijenci rodbine poginulih, zatim političkih i društvenih organizacija Vodica. U žalobnoj povorci sudjelovalo je mnoštvo mještana. Uspomenu na pale borce evocirao je Rudolf Alfired, predsjednik NO-a općina, a zatim je mjesna glazba otvivala posmrtni marš. Na kraju su članovi Lovačkog društva jednom plotunom odali posljednju počast palim drugovima.

OTPOČELI ZDRAVSTVENI TEČAJEVI

Nedavno su otpočeli rad zdravstveni tečajevi ženske omladine s područja ove općine. Zbog velikog broja prijavljenih polaznica otvorena su dva tečajeva. Ove godine za razliku od ranije nije bio problem kako okupirati dovoljan broj omladinki u rad ovih tečajeva. Dosad su dvije generacije s uspjehom završile zdravstveni tečaj. I ove godine tečajevima upravljaju prosvjetni radnici koji pokazuju veliku volju i razumijevanje.

OTVORENE ŠKOLSKE KUHINJE

Prije nekoliko dana otvorene su školske kuhinje u Vodicama, Tribunju, Gačelezima i Čistoj Maloj. One će poslužiti kao nadopuna ishrani školske djece.

POKLON NAŠEG ISELJENIKA

Iseljenik Mate Španja uputio je ovih dana vrijedan poklon u odjeći, koja će se podijeliti školskoj djeci. Raspodjelu će izvršiti nastavnički zbor osmogodišnje škole u zajednici sa društvom »Naša djeca«. (M)

SKRADIN
PREDAVANJE U NARODNOM SVEUČILIŠTU

Predavanjem o raku i drugim bolestima, koje je održao dr. Aleksandar Frankić, otvorena je predavačka sezona Narodnog sveučilišta u Skradinu. (S. V.)

KONFERENCIJA NARODNE OMLADINE

U Skradinu je održana konferencija Narodne omladine na kojoj je izabrano novo rukovodstvo od devet članova. Pored ostalog, izmijeniti su neki tekući problemi iz rada organizacija Narodne omladine. Na kraju su doneseni zaključci.

DTO »PARTIZAN« ZAPOČEO RAD

Novoosnovano društvo »Partizan« započelo je svoju djelatnost masovnim učešćem omladine. Kako društvo ne posjeduje dovoljno materijalnih sredstava da bi nabavilo potrebne rekvizite i spravne, to očekuje pomoć od mjerodavnih faktora. Za pokretanja rada zaslužan je I. Šoštarčić, koji ujedno vrši dužnost prednjaka. (S. V.)

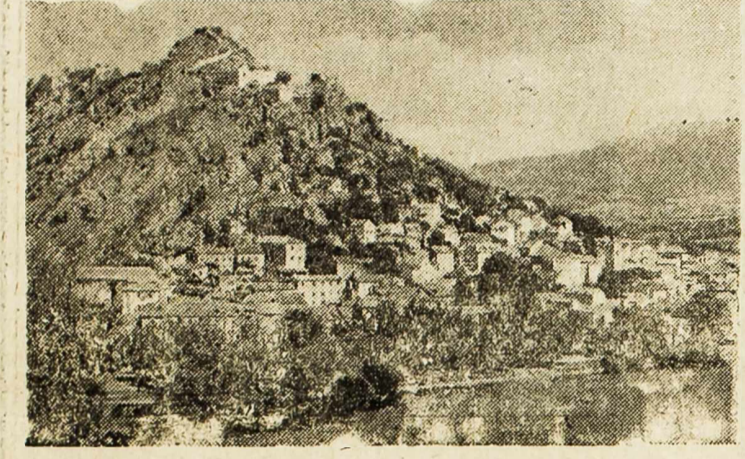
TIJESNO

PREDAVANJE O MEDUNARODNOJ SITUACIJI

U Murteru je u dvorani mjesnog kina Nikola Kulušić održao predavanje »Medunarodna situacija dana«. Posjet je bio dobar.

PONOVO PRORADIO KINEMATOGRAF

Poslije prekida od gotovo dvije godine, u nedjelju je ponovo počeo rad mjesni kinematograf »Kornat«, premijerom američkog filma »Glas Indijanaka«.

svijetla stranica u knjigu junaštva i heroizma učesnika NOB-e.

U rejonu Knina neprijatelj je imao slijedeće snage: 264. lovačku diviziju sa dijelovima 890., 892. i 893. pješadijskog pučka, 264. artiljerijskog i 264. dopunski bataljon sa štabom u Kninu. Ukupno brojno stanje divizije iznosilo je oko 3.400 vojnika.

373. »Tigar« divizija koja se sastojala od dijelova 383. i 384. pješadijskog pučka i 2. divizion 373. artiljerijskog pučka, ukupno oko 3.000 vojnika.

Osim toga bilo je dijelova 944. artiljerijskog obalskog pučka, 581. momaričkog bataljon, 540. protivavionska grupa i 501. inženjerski bataljon, ukupno 1.000 vojnika.

Ukupno brojno stanje njemačkih jedinica iznosilo je oko 7.500 do 8.000 ljudi.

Od četiri jedinice na sektoru Knina malazila se i četiri grupacija popa Đujića, koja je brojala oko 4.300 ljudi.

Neprijatelj je oko Knina i komunikacija prema Lici organizirao obranu od nekoliko obrambenih pojasa.

U završnim borbama za uništenje kninske grupacije, učestvovala su sve jedinice 8. dalmatinskog korpusa, osim 14. brigade 9. divizije.

Osnovna ideja manevra korpusa sastojala se u odsjecanju kninske grupacije sa sjevera od njene pozadine sa ciljem da se potpuno okruži i uništi. Na osnovu toga, divizije korpusa dobile su određene zadatke.

Ojačana 20. divizija napada Knin sa sjeveroistočne strane na sektoru od Golubića do Topolja.

26. divizija napada sa južnog pravca na odsjek Crna Glavica između Biskupijske kose i Buzuma.

19. divizija napada komunika-

ujutro.

Na sektoru XX. divizije, jedinice 10. brigade ovladale su nekim golubićkim kotama, dok je neprijatelj pružao snažan otpor na koti 476 (Golubić) i Veljuvu. 9. brigada vodila je borbu za Uralj i kotu 510 (zmeđu Kotorša i Durbaba). 9. brigada bila je angažirana na Ostroj Glavici, koja je bila dobro utvrđena.

Istog dana XXVI. divizija na svom lijevom krilu pješadijskim snagama uspjela je da zauzme zaseoke Cvijanovića i Marjanovića na Ljupcu i da izade na kotu 344 neposredno pred Kninom. Poslije podne neprijatelj je izvršio protivnapad iz Knina i uspio da potisne jedinice 1. brigade.

XIX. divizija u toku čitavog dana vodila je borbe, ali bez većih promjena u položajima.

27. novembra nastavljeno su napadi i lomljenje neprijateljskog sistema. 10. brigada XX. divizije prešla je preko ceste Knin — Strmica i zauzela čitavo selo Golubić. Predveče je brigada zauzela Veljuv i postavila gonjenje neprijatelja prema Vrpolju. Na ostalim položajima koje je držala ova divizija, nije bilo većih promjena. Neprijatelj je ogrorčeno branio posljednje položaje pred Kninom.

Na lijevom krilu XIX. divizije 6. brigada je forsirala komunikaciju Knin — Zrmanja u rejonu Palanke. Na centralnom dijelu fronta jedinice 14. brigade uspjele su da zauzmu kotu 329 u neposrednoj blizini Padana.

27. novembra nastavljena je borba na čitavom sektoru korpusa. 10. brigada zauzela je Crni vrh, a 9. brigada kotu 357. Time je napravljen klin u posljednjim obrambenim položajima pred Kninom.

Jedinice XXVII. divizije nastavljale su borbe na Ostroj Glavici

Iz Narodnoslobodilačke borbe

NEMA IH U KOLONI

Večeras nije vedro kao što je bilo sinoć. Plavetnilo neba zastrli su gusti oblaci i najavlivali veliki pljusak. Sa brda Berin Dol viša se ne vidi Piva. Utonula je u maglu i pomrčina.

Po mraku se spuštamo gotovo vertikalnim blatnjavim i razrivenim putićem u kameniti kanjon Pive.

Najednom, spušta se. Iz bremenitih crnih oblaka otpoče kiša. I ne zadugo, bili smo mokri do gole kože. Osjećamo hladnoću, a vatra se ne smje da loži. Pomislih u sebi: Bilo bi dobro kad bi nas ovi gusti oblaci, ali bez kiše, pratili i zaštitili od njemačkih »Stuka« i »Dornijera«.

Konji zajedno sa teretom, kazanima, tifusarima i teškim ranjenicima, otiskivali su se niz strmicu, dok se ne bi zaustavili o neko drvo ili stropoštali u podivljalu i neukrotljivu Pivu, da ih više nikad ne vidimo. Vir koji bi se sklopio nad konjem i čovjekom bilo je posljednje što je moglo vidjeti oko na površini vode. Piva se samo za časak uzmeniri, a onda nastavi svoj stari posao, bučeći zloslutno i nemirno stješnjena među uvrinama.

Jučer su Nijemci bombardirali ovu prostoriju. Bilo je dosta gubitaka, a naša kolona ranjenika i tifusara išla je ususret tom zgaristi preoranom bombama i granatama. U prošlo predvečerje Nijemci su se spustili i u sam kanjon Pive, pokušavajući da unište viseći most kod Mretinja, naš jedini prijelaz preko ove podivljale rijeke.

Pred nama bijesna borba. Kanjonom Pive razliježe se eksplozivna pucnija pušaka i mitraljeza. Prva proleterska divizija već je izašla na Vučevu, a neposredno pred nama, žestoku borbu vode dijelovi Druge proleterske divizije.

Nije prošlo dugo a granate su počele da obasipuju i našu kolonu. Već ni sami ne znamo koliko je noći od početka ofanzive prošlo bez

sna, koliko dugo nismo se najeli? Zaklan ili crknut konj dijelio se na stotine. A od ovog kraja nema šta da se traži. Siromašan, on se sam ne može ishraniti ni onda kada godina najbolje ponesse. A sada tim manje, — popljačkan, pogoren i izrovan.

Pred svitanje smo još bili u kanjonu, na njegovom dnu, čekajući prijelaz. Naložili smo male vatre. Odmor... Kolona boraca, ranjenika i tifusara popadala je po zemlji i odmah utonula u čubok san.

Bio sam umoran, gladan i sasvim iscrpljen, ali nisam mogao spavati. Stajao sam naslonjen na debelu smreku — na stazi koja vodi preko visećeg mosta na Pivi ka Mratinju, očekujući zaostalu kolonu. Razmišljao sam. Ni sam ne znam kako, pred očima su počele da se nižu slike o prvim danima odlaska u partizane, o vrućim prijepu dvije godine kad sam sa bratom i drugovima iz rodnog sela Marinkom i Mladenom Slavicom krenuo ka Dinari.

I živo mi iskrasne slika sela i kuće i ispraćaja Marinkove majke. Onako kosčata i suva, tužna, za bolom u glasu i očima, ali bez suza, rastajala se sa jedincem.

— Sine! ... šaptale su blijede usne. A dvije slabe ruke spustiše se jedino oko vrata. Nekoliko mačinih poljubaca po obrazu i kosi i prigušeno:

— Vрати mi se ... znaš da majka ima tebe jedinca ...

A ja sam stajao po strani, čekao. Već smo trebali da krenemo. U očima su mi se gomilale suze. Gatao sam pljuvačku a u grudima sam osjećao tenet.

— Pri pazi na njega, Niko, vidiš kakav je ... Poručila mi je na rastanku, kad smo krenuli.

To je bio oproštaj, rastanak. I to za uvijek. Žurnim korakom izgubili smo se u pomrčini. Marinko je koraćao za mnom blijeđ, pognute

glave. Bilo ga je stid majčine »slabosti«. Ovo mu je prvi put da se udaljava od kuće.

Iz misli me trže dolazak kolona. Prorijedima prastazama je ka obali. Iz nje se izvovji i krenu ka meni bolničarka, drugarica Mara. Išla je nesigurno, naveselo a glavu je držala pognuto. Osjećao sam nekaکو instiktivno, da nešto nije u redu. Brata u koloni nisam vidio.

— Da mi nije brat umro, ... upitah uznemireno i glasno ono što sam u prvi mah pomislio.

— Znaš ... Marinko i Mladen ostali su go-ra ... na proplanku ... Doći će kad se malo odmore ...

Časak tišina ... Bilo mi je jasno da su ostali gore na proplanku, poviše Pive da se odmaraju za vječita vremena, ... i da više nikad ne će doći ... Marinkova majka ne će više milovati svoga jedinca.

Mara je stajala preda mnom. Kratkim pogledom prešla mi je preko lica i ne mogavši da ga zadrži skrene ga, zagrleda se u travu pored mene i zamislila.

Nisam ništa rekao ... Progutao sam pljuvačku koja mi se skupila u grlu. Bilo mi je tijesno, strašno u grudima. Podigao sam umorne kapke i uputio pogled ka proplanku. To je bio zadnji pozdrav i obaveza da upijem taj plavi proplanak u kanjonu Pive i da tu sliku prenese majci kad me bude pitala.

— Hajte drugovi! ... Moramo naprijed ... Podsticala je naša bolničarka. Još malo — još malo drugovi i eto nas iza brda, a onda smo već u selu.

Kolona je ustala, oko dvadesetak, ostalo se ne može. Tko zna koliko ih tu ima koji su na izmaku života, iako su tek počeli da žive. Tko zna koliko će ih još »zaspati« kraj bukve ili kamena, ili ostati da leži gore na proplanku sa pogledom ka plavetnilu. I više se ne će dići.

Toga jutra trebali smo prijeći Pivu. Naša kolona ne prede ni stotinjak metara, a netko u agoniji šapću:

— Samo još jedan minut, ne mogu više.

Kolona je opet stala. Popadali smo po zemlji kao pokošeno žito. Nismo birali mjesta. Padali smo tu, gdje je drug ispred tebe šapatom prenio,

Ide kolona. Prorijeduje se. Na kratkim razmacima ostavljamo po nekoliko drugova. Podižemo ih, vučemo, ali ne pomaže. Tifus čini svoje. Na svakom koraku smrt. Ni od nje ni od Njemaca nema straha. Strah se izgubio. Njega nema ...

Pred nama je staza. Koraćamo ... Nekoliko boraca spavaju naslonjeni na deblo bukve i njene debele ogoljele žile koje izbijaju iz zemlje. Jedan je naslonio glavu na odvaljenu koru koju je bomba rastrgala. Pogled je uperto u posljednje krošnje drveta. Bio je mrtav. Zastali smo. Moj drug u koloni. Boško pruži ruku prema konju koji se već raspadao.

— Pogledaj, kao da ga je tifus odnio ... A onda je upitao glasom koji je govorio o iznemoglosti; — da li će netko poslije rata napraviti spomenik od kostura? ... Ja sam ga pogledao i dok sam smislio odgovor Boško je »zaspao«.

Prešli smo Pivu i vremo se stazicom uz padine. Okrenem se a dolje Piva zloslutno huči. Zamrio sam tu rijeku. Iz naše kolone otrgla je nekoliko drugova.

Penjući se uz neprohodne staze naidem na dva Banjca koja sam susretao nekoliko puta. Naslonila su se na jedan veći kamen. Prišao sam. Činilo mi se da su spavali.

— Hajde drugovi, zadnji smo, još malo ... Prinio sam ruku, naslonio im na rame i polako ih tresući budio. Čekao sam spremnan da ih podignem. Ali ukočeni pogled i ledeno čelo objašnisi mi njihovu šutnju. Skinuo sam šatorsko krilo, pokrio ih i otišao.

A gore na Vučevu, situacija je bila veoma teška. Neprijatelj je nastojao da nas po svaku cijenu opkoli i uništi. Naša kolona nije više bila u pozadini, već na frontu na dometu puške i mitraljeza. Poslije krvavih okršaja i uzastopnih jurisa prolaz je napravljen. Naša kolona je krenula naprijed, prorijedena, smanjena, ali ipak naprijed. Mnogo njih više nema u koloni. Do jučer neumorni u jurišima na Livnu, Kupresu, Prozoru, Neretvi i Drini, ovi junaci ostali su naslonjeni na bukvi ili kamen. Umirali su tiho, bez riječi ...

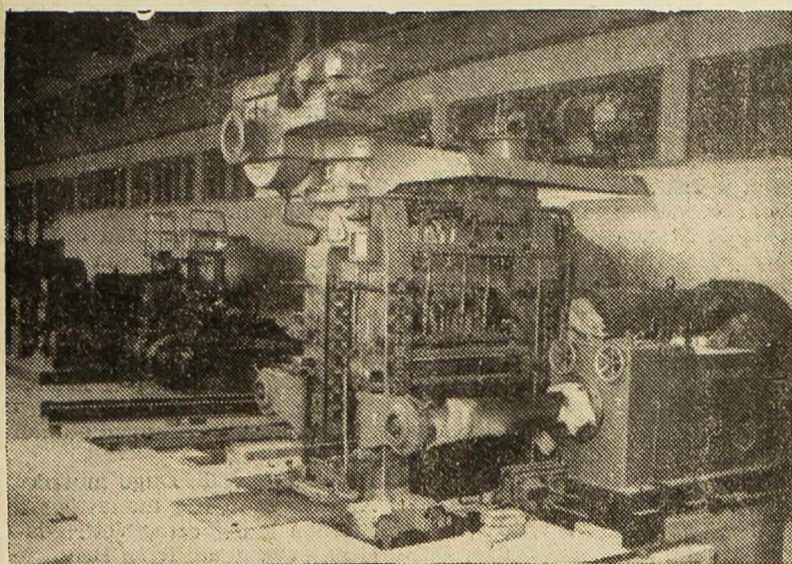
Njih nema više u koloni ikoja umorna, ipak kreće naprijed.

Nikola Slavica

ALUMINIJSKI GIGANT U POGONU

Na Dan Republike, pustit će se u pogon naša najveća tvornica lakih metala »Boris Kidrič«. Taj događaj ima veoma krupno značenje u privredi naše zemlje, jer će nova tvornica sa svojim proizvodima, koji imaju široku primjenu u svestranoj privredi, biti dragocjen izvor potrebnih materijala. Pored toga, postići će se ne samo znatna ušteda deviza, koje su dosad odlazile za nabav-

ku lakih metala iz inozemstva, nego će nova tvornica pored podizanja domaćih potreba, dobar dio svojih proizvoda izvoziti, a time povećati i priliv deviza.

MODERNI TIP VALJAČKOG STANA

ku lakih metala iz inozemstva, nego će nova tvornica pored podizanja domaćih potreba, dobar dio svojih proizvoda izvoziti, a time povećati i priliv deviza.

Kada danas pogledamo ovaj naš aluminijski gigant, ne možemo se otiu osjećaju ponosa, da je to ostvarenje djelo naših radnih ljudi, koji izgrađuju sretniji bogatiji život sebi i svojoj zajednici.

Nije pretjerano ako ustvrdimo, da aluminijski već danas ima svoj dominantan položaj u industriji gotovo svih grana: u brodogradnji, izgradnji vagona, u mostovnim konstrukcijama, avionskoj proizvodnji, građevnoj industriji, u proizvodnji artikala široke potrošnje, jednom riječi najvažniji i najtraženiji metal danasnjice.

I dok su sve industrijski razvijene zemlje već podavno uvidjele važnost te lagane, kvane, usmjeravajući svoj industrijski razvoj na što veću potrošnju aluminijskih proizvoda, naša zemlja, sve do oslobođenja, vadena je jedna sirovina oksid, koja je punila stomake strane industrije osim malog izuzetka, koji je prepravljao kod nas u aluminij.

Poslijeratna privredna politika nove Jugoslavije ustupila je prvo mjesto industrijalizaciji i elektrifikaciji naše zemlje, pa je tako jednog dana 1948. godine stvorena odluka, da se pristupi izgradnji jednog velikog kombinata aluminijske proizvodnje, čiji bi proizvodni kapacitet prema predviđanjima iznosio 16.000 tona godišnje. Pri tome planiranju, naši mjerodavni privredni faktori vodili su računa o sirovinским rezervama, transportnim prilikama, radnoj snazi i t. d., pa je tako izbor pao na šibensko područje, gdje je već od ranije postojala prvofazna tvornica aluminijske proizvodnje u Lozovcu.

Nakon svestrano ispitivanja terenskih uslova, konačna je odluka pala, da se na području Ražana postave temelji novoj tvornici. I, rečeno, učinjeno! Na tome pustom, krševitom terenu, jednog dana 1951. godine, udarci pijuka i zaglušne detonacije mina poremetiše dotadanju tišinu, a pusti teren popriml najednom izgled ogromnog mravinjaka. Sve je to nagovještavalo rađanje nečeg novog, velikog, nepoznatog!

Prvi transporti strojeva, počeli su pristizati već prvih dana započelih radova, kada još nije bilo ni pomoćnog kolosijeka, ni

dan i drugi rad. Poteškoće su se pojavile i kod montiranja strojeva, jer ne samo što ih je trebalo kompletirati, nego i rekonstruirati, a sve je to iziskivalo veliko stručno znanje i puno zalaganje, na kome poslu su radili isključivo naši domaći stručnjaci i tu položili ispit svoga znanja.

Čitavi pogon tvornice odvija se električnom energijom, čiji je utrošak upravo ogromnih razmjera. Ovo je također novina u našim prilikama, zbog čega se tražila od instalatera visoka stručna sprema, koju je u potpunosti dokazalo naše poduzeće »Rade Končar iz Zagreba i sve radove na tome području besprijekorno izvršilo.

Zahvaljujući tome, u svibnju prošle godine radni kolektiv tvornice imao je posebno radostan događaj, kada su se izvaljale prve ploče aluminijskog lima. To je bio probni pogon odjeljenja valjanice lima, gdje se prerađuju oni prvopripravljeni strojevi. Taj događaj je bio i prvi vjesnik nastupajućih ostvarenja velikog poduhvata naših radnih ljudi, koji su sa ponosom gledali na svoj dar društvenoj zajednici.

Izgradnja ovog našeg industrijskog giganta tražila je i velike materijalne žrtve od naše društvene zajednice. Prema približnoj ocjeni investicioni troškovi su iznosili oko 9 milijardi dinara. No kad to usporedimo s onim, što će društvena zajednica za uzvrat dobiti, onda su te žrtve zahvalne, pa čemo na kraju spomenuti samo neke podatke, na temelju kojih se može dati prava ocjena vrijednosti ovog našeg prvijenca.

Pored nekoliko hiljada tona sirovih aluminijskih blokova, poduzeće će proizvoditi 16.000 tona valjanih proizvoda kao: raznih limova počev od 0,5 mm debljine pa nadalje, traka, žica, raznih profila, cijevi i folija, kao i niz drugih polufabrikata od aluminijske, potrebnih građevinarstvu, industriji i proizvodnji artikala široke potrošnje. Brutto produkt tvornice predstavljat će vrijednost od oko 10 milijardi dinara.

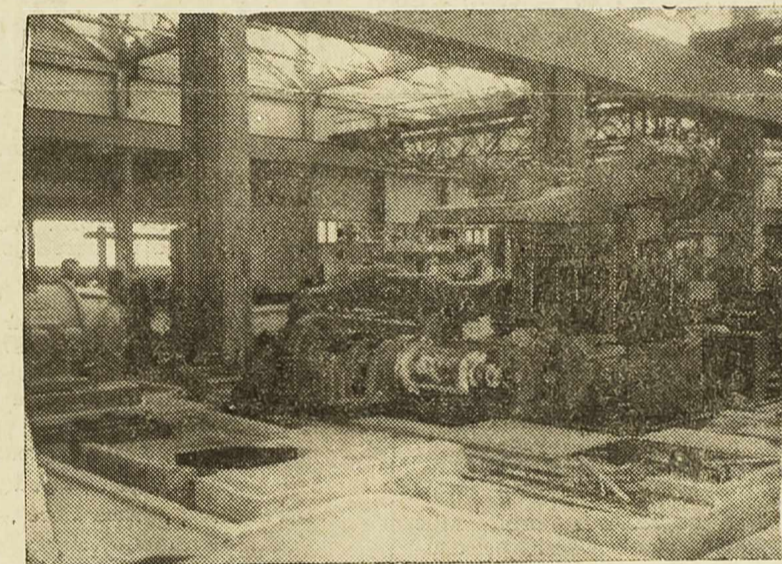
Vidnu korist od ove tvornice ima-

mao je i grad Šibenik. Prvo njegovo ostvarenje bio je snazan novi vodovod, kojim ne samo da se opskrbljuje tvornica, nego je i grad dobio daleko više vode, nego su njegove potrebe, dok je prije toga viđala velika oskudica. Drugi doprinos gradu je podizanje više stambenih zgrada veoma ukusno izgrađenih, čime je, bar donekle, ubizana stambena kriza i u najgori izgled grada. U tvornici će naći zaposlenje oko 1.500 radnika, što će za ovaj kraj predstavljati znatnu ispomoć u angaziranju viškova radne snage, a time stvoriti i jako vrela priroda za mnoge porodice.

U širem smislu, ova tvornica će pokrivati citave potrebe naše zemlje u aluminijskim poluproizvodima, a stvorila je i široku bazu za razvitak nove industrije za izradu finalnih artikala široke potrošnje. Pored upotrebe njenih proizvoda u raznim granama industrije, njeni proizvodi su i velik doprinos jačanju obrambene moći naše zemlje, a sve se to snažno odražava u uštedi deviznih dinara. I konačno, ona će prerađivati dobar dio sirovina, koje se proizvode u ostalim našim tvornicama u prvoj fazi proizvodnje, što će još više proširiti zamah proizvodnje tih tvornica, jer ne će biti zavisne od vanjskog plasmana svojih proizvoda, jer će ih u velikoj količini moći apsorbirati ova tvornica, za čije politične proizvode postoji veoma živ interes u mnogim zemljama.

Prema tome, uzmemo li u obzir, da su investicioni troškovi iznosili svega devet milijardi dinara, a da će godišnji brutto produkt predstavljati vrijednost deset milijardi dinara, onda se jednostavno može doći do računanja rentabilnosti ovog poduzeća. Čiji će proizvodi biti snažan doprinos savremenih potreba našeg privrednog razvitka.

I kada na Dan Republike zatutnji moćna snaga strojeva ovog našeg giganta, bit će to slavlje još jedne velike pobjede na polju izgradnje naše mlade socijalističke industrije, koja se ne podže da bi gusila druge, već da služi svome narodu za podizanje blagostanja.

NAJMODERNIJI TIP STROJA ZA VALJANJE TRAKA

JEDINSTVO NARODA I ARMIJE

Povodom odlaska naših jedinica u sastav Međunarodnih snaga, koje će biti stacionirane u Egiptu, naš suradnik zamolio je kapetana bojnog broda Radu Mrvoša, koji je rukovodio radovima na ukrajanju ljudstva i opreme, da za naše čitaoce odgovori na nekoliko pitanja. Drug Mrvoš rado je prihvatio našu molbu, te je izjavio:

Budući da sam bio rukovodilac grupe za ukrajanje Odreda JNA u šibenskoj luci od 21. do 23. XI. 1956. g. osjećam se dužnim da se zahvalim radnicima i rukovodiocima Luke i skladišta Šibenik na njihovom, napornom i neumornom radu.

Nepredviđenu i otežavajuću okolnost imali smo u vrlo lošim vremenskim prilikama, velikom hladnoću sa kišom i vjetrovom. S druge strane materijal nam nije stigao na vrijeme kako smo predviđali, a na brodu »Triglav« bilo je 4.500 tona uglja koje je trebalo iskrcati prije ukrajanja opreme.

Bez obzira na kišu i hladnoću radnici Luke i skladišta, kao i RZ Šibenik koji su radili na dizalici, sa svojim operativnim rukovodiocima, neprekidno dan i noć krcali su ogromnu tehniku i materijal na brodove. Neprekidno su radile dizalice sa brodova i kopna, tako da se je Odred JNA ukrcao 24 sata ranije nego što se inače može očekivati kod normalnog ukrajanja.

Cesto sam obilazio radnike, danju i noću za vrijeme ukrajanja. U razgovoru sa njima došao

sam do zaključaka, da ni jedan od njih nije gledao ovaj posao kao običan zadatak, već kao zadatak naše Armije, cijelog naroda i težnju za slobodom i mirom. To su bili glavni momenti koji su provejavali kod svakog radnika i davali podršku za što brži i bolji radni elan. U ovom vrlo složenom i odgovornom zadatku osjetilo se praktično jedinstvo naroda i vojske, sa zajedničkim ciljem da se osigura mir.

Narčiti zahvalnost mogu izraziti radnici RZ Šibenik koji su radili na dizalici noć i dan, a neki bez smjene, pod rukovodstvom poručnika fregate Banov Ante. Oni su se zbili pokazali heroji rada.

Vrlo mnogo su učinili radnici i rukovodioci na uređenju brodova, za što udobniji smještaj vojnika za vrijeme prijevoza i to sa nevjerojatnom brzinom. Nitko nije gledao na prekovremeni rad niti tko će što platiti, već se samo imalo pred očima što prije ukrcao Odred JNA, koji ide u sastav snaga UN.

Komandant Odreda JNA — pukovnik Nikola Radošević, odao je veliko priznanje radnicima i vojsci koja je bila angažirana oko ukrajanja opreme.

Duh i moral kod vojnika Odreda JNA bio je velik. Svi su oni bili vedri, namirniji i raspoloženi.

Kada su brodovi dizali sidra i puštali vezove, isti ti radnici i rukovodioci, ispratili su ih s obale zajedno s ogromnim mnoštvom naroda grada Šibenika.

Elektrifikacija sela Goriš Značajna radna pobjeda

Na malom platou, iznad Čikole, smjestilo se selo Goriš, koje broji oko 60 domaćinstava. U prošlosti je u tom selu vladala bijeda i zaostalost. Selo bez škole, vode i elektrike, bez najosnovnijih sredstava za normalan život. Danas, međutim, stanovnici ovog sela stvara u temelje za bolji i sretniji život. Posljedica prošlosti: postepeno nestaje. Selo je dobilo školu odmah poslije oslobođenja, a sada, eto, prvi put kraju i radove na osvijetljenju.

Provesti takvu akciju u djelo nije bilo tako jednostavno. Misao o osvijetljenju dugo je obuzimala mnoge naprednije ljude u selu. Ali od zamisli do ostvarenja bio je dug i težak put. Trebalo je sve stvoriti vlastitim snagama. I ne samo to. Trebalo je savladati otpor, nerazumijevanje i nepoverenje nekih ljudi koji nisu u početku shvaćali važnost tog značajnog djela. Nije se ništa moglo postići polovičnim snagama. No upornost u objašnjavanju učinila je svoje. Postepeno je sve više rastao broj onih, koji je prihva-

ćao da se prione tom zadatku. I jednog dana, 1954. godine, na zboru birača donesena je odluka da se selo osvijetli vlastitim snagama. Nekad samo misao, sada se počela pretvarati u stvarnost. Sredstva za nabavku potrebnog materijala sakupilo je samo selo. Mještani su kopali jame i postavljali stupove, a pomogli su stručnjacima kod postavljanja glavnog voda. Nitko nije brojio dobrovoljne radne satove, svatko je radio prema svojim mogućnostima.

Ovih dana napori svi su bitni, posebno treba istaknuti upornost i zalaganje druga Ante Radaka, koji je, uz pomoć Odbora za elektrifikaciju, rukovodio ovom akcijom. On je pokazao mnogo smisla za organizaciju i prednjačio gotovo na svim radovima. Također je zapazeno razumijevanje od strane Vodoprivrednog odjela Split, koji je ubrzao radove na osvijetljenju sela i smanjio troškove oko tog izvođenja.

Međutim, Gorišani nisu ostali samo na tome. U selu se svakodnevno može čuti: »Školu imamo, elektriku smo doveli, a sada treba dovesti i vodu, pa će tako za koju godinu naše selo sasvim drukčije izgledati.«

Na 29. novembra Goriš će slaviti dvostruki praznik: Dan Republike i dobijanje električnog osvijetljenja. Bit će to veliko slavlje, koje će se dugo pamtit. N. Dunkić, učitelj

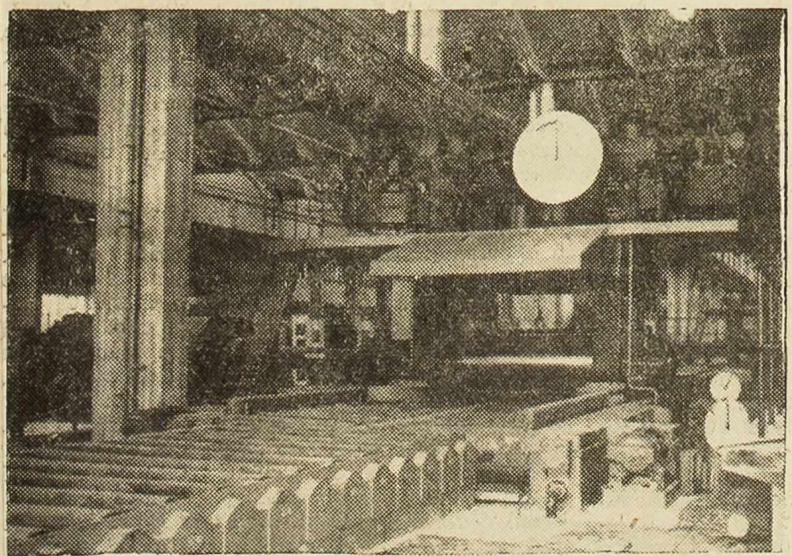
Radni kolektiv Boksitnih rudnika Drniš

Svim radnim ljudima socijalističke Jugoslavije i radnim kolektivima čestita

Najveći praznik naroda Jugoslavije

DAN REPUBLIKE

SVOJIM ČITAOCIMA ČESTITA DAN REPUBLIKE »ŠIBENSKI LIST«

STROJ ZA IZRADU ALUMINIJSKE TRAKE

prosvjeta i kultura

Narodno kazalište

MIROSLAV KRLEŽA:

U AGONIJI

U nedjelju 2. prosinca u 19.30 sati izvest će dramski ansambl na sceni Narodnog kazališta u Šibeniku prvi put Krležinu dramu »U agoniji«. Stavljajući ovo remek d'elo naše dramske literature na repertoar, uprava Narodnog kazališta, sporazumno s kazališnim vijećem i kazališnim savjetom, imala je u vidu niz značajnih motiva. Kao jedan od najvažnijih svakako je to da danas, jedanaest sezona nakon osnivanja ovog dramskog kolektiva, nije na našoj pozornici prikazano nijedno dramsko djelo ovog našeg najvećeg savremenog dramskog pisca — da je proslava njegovog 60-godišnjice, obilježena i proslavljenjem izvedbama njegovih sceničkih djela u gotovo svim kazalištima u zemlji, kod nas prošla gotovo nezapaženo.

Drugi, isto tako važan motiv, je, bez sumnje, iznošenje pred šibensku publiku jednog dramskog teksta, koji treba da bude primum kamen za zrelost izvođača, od kojih je veći dio, rastro s ovom kućom i dozrijevanje zajedno s publikom, za koju Krležina »Agonija« također predstavlja ispit zrelosti. Nadalje, u dosljednoj repertoarnoj politici odgajanja umjetničkog ukusa, napredne misli, prosvjecivanja u najširem smislu riječi, prikazivanje Krležine »Agonije« svakako je ogroman doprinos takvom stremljenju i predstavlja jedan od kamena temeljca svijesne, smišljene i zrele repertoarne politike.

O aktualnosti problematike, koju tretira Krležina »Agonija« rečeno je i napisano poslije ovog rata toliko toga, da bi bilo suviše u jednom ovačkom članku, kome je svrha da najavi nastupajuće premijere, o tom govori. Ograničivši ćemo se konstatacijom da je »Agonija« kao scensko djelo, uz Begovićevu dramu »Bez trećeg« uzor dramaturške vještine, i uz veliku literarnu vrijednost scenski kuriozum prvog reda.

Predstavu »Agonije« režira Rudolf Opolski u vlastitoj inscenaciji. Glavnu ulogu barunice Laure Lenbachove igra Neva Belamarić, Dra Ivana pl. Križovca igra Borivoj Pavlič, Madeleine Petrovnu, rusku emigrantkinju Ira Astrova, a baruna Lenbacha Albert Drut-ter.

Druga dramska premijera u prosincu bit će vedra komedija-groteska engleskog pisca Johna Patricia Gordona pod naslovom »Duzija jedne noći«. Ovaj duhovit, nepretenciozan tekst, napisan

da zabavi i nasmiče, s nenametljivom i simpatičnom didaktičnošću, predstavlja svojim zapletom, igrom između sna i jave, realnog i apsurdnog, svakako novost za našu publiku — tim više što će izvedba ove komedije u šibenskom kazalištu biti u stvari prva izvedba ovog djela u našoj zemlji. Priča o blaziranom bogatašu, kome je život dodijao i želi da se ubije i malog prodavačicu u radnji muškog rublja, ne bi sama po sebi bila naročito zanimljiva, da autor, duhovitom persiflažom priče o »košulji sretnog čovjeka« Anatola Franca-a, nije stvorio niz vrlo duhovitih, katkad burleskih situacija, zaključaka i rješenja, koji svi zajedno dovode do »Happy-enda«. Pred režiju je postav-ljen malo neobičan zadatak, jer se većina scena događaju u snu

glavnog lica čime je oslobodio stvaraoca predstava od okova realnosti i logike i omogućio im gotovo nesmetano razigravanje mašte — zadatak koji je gotovo bez presedana u našoj kazališnoj historiji. Djelo se daje u režiji i inscenaciji Janka Marinkovića. U glavnim ulogama nastupaju Vera Ignjatović, Ana Regio, Zvonko Lepetić, Krešo Zorić, Borivoj Glazer, Ilija Ivezić, Albert Drut-ter i Branko Matić. Kazališnim orkestrom dirigira Mo Karlo Kodela, a solo klavirsku dionicu svira Olga Grgurina. Osim toga nastupa baletni zbor Narodnog kazališta u koreografiji Igora Rapanića i Sokole Belamarić. Predviđa se da će premijera ove komedije biti u četvrtak, 13. prosinca o. g.

Osnovano Omladinsko kulturno-umjetničko društvo

Na inicijativu Općinskog komiteta NOH-e u nedjelju je u Šibeniku održana osnivačka skupština Centralnog omladinskog kulturno-umjetničkog društva. Skupština su prisustvovali i neki istaknuti politički i javni radnici Šibenika. U uvodnoj riječi, koju je održao drug Srećko Bašić, organizacioni sekretar Kotarskog komiteta SKH, istakao je da se već odavno osjećala potreba za postojanjem jednog takvog društva. Pored ostalog, on je rekao da novoosnovano društvo ima zadatak da skupi ne samo srednjoškolsku već i radničku omladinu. Pristup u to društvo ne će biti ograničen samo na omladinu, već i na pripadnike JNA i druge. Pitanje prostori-riješen je na zadovoljavajući način. Postoje svi uvjeti, istakao je drug Bašić, za plodan i uspješan rad.

U ime radnog predsjedništva govorio je prof. Ivo Livaković, koji je, pored ostalog, naglasio da će u okviru tog društva djelovati dramska, folklorna i tamburaška sekcija.

Na kraju se pristupilo izboru članova za upravni i nadzorni odbor. U upravni odbor izabrano

je sedam, a u nadzorni odbor tri člana. Također su određeni i rukovodioci pojedinih sekcija.

M. Urošević

Nova premijera u Kazalištu lutaka

Praznik Dana Republike proslavit će i Kazalište lutaka izvođenjem svoje nove premijere »Skočica Loptica«, bajke za djecu u tri čina s pjevanjem od Jane Malika.

To je ujedno i druga premijera kazališnog kolektiva u ovoj sezoni. Pored igranih predstava »Crenkapića« i »Snjeguljica i 7 patuljaka«, novom izvedbom Kazalište lutaka priuštiti će svojoj publici širi program. »Skočicu Lopticu« režirao je stalni redatelj kazališta Ilija Ivezić, a scenografiju je postavio Branko Friganović. Glavne uloge tumače V. Hurljev, I. Čopić, J. Mrndže i drugi.

Izložba akademskog slikara Mile Jankovića

Naš sugrađanin, prof. Mile Janković, akad. slikar, priređuje u čast Dana Republike izložbu svojih radova u sali Općinskog sindikalnog vijeća.

Bit će izloženo oko 40 radova, većinom motiva iz našeg grada, najvećim dijelom u ulju. Izložba će biti otvorena od 29. XI. do 8. XII. o. g.

Zlarinu je potrebna stalna ambulanta

21. o. m. održana je u Zlarinu godišnja skupština jedine sindikalne podružnice u mjestu. U Zlarinu je sva privredna djelatnost uključena u sastavu Opće poljoprivredne zadruge.

Na godišnjoj skupštini bilo je govora o problemima podružnice. Između ostalog, istaknuto je u diskusiji, da bi s obzirom da u Zlarinu živi 130 osiguranika, 75 ličnih i porodičnih umirovljenika i ratnih vojnih invalida (što sa članovima njihovih porodica čine 90% mještana zaštićenih Zakonom o zdravstvenom osiguranju), trebalo pokrenuti pitanje, da se u Zlarinu uspostavi stalna ambulanta DNZ Šibenik, kako bi 900 lica moglo uživati zdravstvenu zaštitu.

I. S.

8

Kenjo pobjede, pa pogleda plaho Bakonju, pa Kusmelja, pa opet Bakonju.

— Ja, vire mi, ne razumim, šta me piša! Zar je nestalo ikonja fra-Brni!

— Ne pomaze, Kenjo, udarati u ba', jer su svemu povatani krajevi.

— Ma... ti... ka misliš...

— Jopet ti velju, ne pomaže zabašurivati, ni trošiti reći u vitar. Naša se jedan od vaši, koji je za dobre jaspere izda.

— Ma ko je to laga, trista mu krsta.

— Muč tu, magarčano! osijeće se Kušmelj, koji se počeo bješe domšljati šta je. Misto da na lipe kažeš, dokle si na vrime, a ti mi se piv-čiš

— Dosta je rič reći, Kenjo, pa da omrknete sutra u slipecu. Ali jopet tebi će biti najteže, jer oni će kući, a ti ćeš u soldate...

Kenju ne osta kapi krvi u obrazima.

— U soldate, razumiš li, jer je stric najviše na tebe kivan. »Onoga ću gajjota« veli »opremiti priko mora, pa će mu svako jutro odadirati po deset batina, i to će trajati deset godina«...

— Ja kako! To se, borime, čini. Lani su baš jednoga iz Rupa tako opremili, da je crka od šiba, veli Kušmelj.

— Ma, dobro, di su svidoci? pita Kenjo već slabijim glasom.

— A, ti se još sujmaš? A otkud bi ja zna sve ovo i zašto bi se ja lomija po ovom vrime? To mi je još vala, što sam tražija da te škapulam!

— Ma ja... ka... velju...

— Ne govori ništa, dok ne čuješ do kraja. Mene se, nesričo božja, sažali za tobom, paš se stado moliti stricu. »Nemoj, du, o, dok se ja ne vidim s Kenjom. Ko zna! može se sve to još na lipe svršiti, a može biti da je Krkotić naj-manje kriv!« Dujo jedva odmeknu, pa reče: »aj-de, neka ga vrag nosi! Ako se pokaje i prida pa-ripa, podaj mu pet talira«

— Još pet talira! viknu Kušmelj.

— O, Isuse moj! javi se Osinjača iz prikrak-ka. Moga bi na višala s njim, a on ga još mti.

Bakonja odriješti iz roglja od ubruša pet kruna-ša, pa ih dade Kenju. Ovome oči sinuše, pak ugrabi novce i turi šaku u džep.

— Valaj ću baš gledati, da doznam, pa da prosočim...

Bakonja zažmuri, metnuvši ruku u torbicu, pak reče razvlačeci.

E, nije to tako! Nisi baš pogodijal! Ti ćeš s mista kazati, di je konj, ako ne, vratiti ćeš ja-spre, a on će se isto naći do zore, svejedno ka da si kaza, pa će ti biti onako, ka sam bi prije reka.

— Ma kako to?

— Evo kako! Stric je zapovijedia: »ako Kenjo ne tine odati, a ti podaj čači ovu knjigu, pa neka je s ista! stopa pomeš u grad preturu!« Bakonja izvadi iz torbice neko pismo, zavijeno u komad starih novina.

— Daj amo odma! viknu otac ljutito.

Kako je Pjevalica izliječio fra-Brnu

— Ne za mušku Isukrstovu! moli se Kenjo. Znoj ga probi, a razrogačo oči put nesretne knjige.

— Ovo je viš leporat sve kako je bilo i šta je bilo. Najprije se naređuje, da se ti uvatiš i čača ti...

— Daj, dite! viče knez. Ja ću njega vezati, a poslat ću u Skradin bržega od sebe. Za tri ure svršeno je, a šta gubu štediš?

— Nemoj, striku, kazat bu sve, ako će me čača i ubiti! dršće Kenjo, a probija ga studeni znoj.

— Kazuj, dakle, di je parip! breknu knez.

— Jeno... ga... pod... s rnim Kulkom... u sinici... strica Rore...

Trči, Kušmelju! Brzo! brzo! dok si na vrime, viče Osinjača.

Kušmelj uze kuburu s oružnice, zadijenu je za pas, pak uhvati za uho Kenja i izvede ga van.

Bakonja se izvratilo nauznak. Od silnoga smijeha igra mu tribuh. Mati ga jzuva, tare mu noge i tepa mu na sto načina, dokle on zaspao kao zaklan. Ona onda zapali svijecu pred gospom, pa kleče. Kad joj dožulji koljenima, istrči pred kuću da vidi, idu li, pa opet moli se divici. Pred zoru začu ora konjski bat, te probudi sina.

— U kuću ga uvedite! viknu Bakonja potekavši k vratima. Kenjo ude, dišući kao ciganski mijeh, a drži u ruci dugi oglas. Za njim oprezno ude Kulaš, sav blatast, pokriven sukančicom i opasan kolanom. A za njima knez, brišući znoj sa čela.

— Bakonja zagri konja, stade ga milovati i celivati, nazivlje ga najljepšim imenima — ele, izvan sebe od radosti.

— Borme je sinko za dlaku škapula! Da si zakasnija ne više nego pet uri, ode Kulaš u Knin-ko polje, ili u Bosnu. A gube gubave znaš šta su bili skrojili? Da prosoče stricu, kako si ti izda konja Miljevčanima! I ko bi to stricu već izvadija iz glave, da nije bog tija, da on na vrime dozna...

— Ne zna stric ništa, moj dobri čačo! Niti: ni zna, ko mu je konja ukra, niti mu se on nada više nego li mrtvomce — veli Bakonja.

Kušmelj, Osinjača, Kenjo... !!!?

— Ništa, ništa, ništa, od svega ovoga ni ovišno — izmjeri na noktu — ne zna stric! Ono jutro, prvo, što sam prinocija u manastiru, dopade Stipan i veli: odvedoše prikovačani konja. A ja odma reka u sebi: nisu, borme, nego Krkotić! Jer ono jutro, kad smo pošli iz Zvrjjeva, pa kad smo bili na dve ure može biti odovlen, je ne znam kako se zove misto, vidijala sam iza jedne međe, ma na jedan puškomet, ovu nesriču. E, velju, je li on? Ma jest on, oči ne varaju. A šta radi guba u tuđem mistu, na veliku dalečinu — mislim ka ja. Ma nije on sam, nego je još ko s njim, pa su pošli da što private. Ja ne kažem, em Stipan ništa, jer ka velju: neka i vrag nosi! Ali čm je konja nestalo odma se dositim, ko ga je privatija. Stric i Stipan ono jutro odoše po šupama. E, muke moje! Vratiri se smiju; dačić me zabivaju, a ja se kri em, ne znam šta ću. Još da ne bijaše kuvara Grge, što ga zovu Baš-gan, bi a bi poludijal. On me od prvoga dana lipo gleda, Prode dan cili pa drugi, a strica nema. Na posli kažem svu sujmu dobrome Bašeganu,

a on me lipo svijtova ka otac i nauči me, šta ću niti. On mi dače omi pet talira, jos mi rece: ako pronaces, onda si se stricu pripoznacija za uvuk! Ja mu ne cu nista kazivati do svoga povratka, a ne nades li, ja cu ga udoriti i kazat cu mu sve...

— Blago nami! blago nami do vska! povika Osinjača, grieci bakonju. Šad smo sigurni, a nji ne ce tati više na oči.

— Dušo čacina! veli Kušmelj potresen. Mu-drosti, dako čacina, dakle si ti sve to skrojio, dakle ona knjiga —?

— Ovo je prosto kartina, jevo vidiš! i razavi list nepisane artije.

Kenjo hukanu, kao da ga na kolac nabiše.

— Dakle, ko je jos bija s njim? pita Bakonja.

— Pogrdi čaća mu i Rora, a kune se, da nije niko drugi.

— Nije, na moju dušu! potvrdi Kenjo i udari u plač.

— Daj sad jaspere, de! Osijeće se knez i šće, pa ga za kružat.

— Ne; za boga... Ne daj me, Ive, dobri Ive, a zamiriša sam isto... ovo... malo... jer... —

— Pusti ga, čaća, pušti!...

Ali ga čaća ne pušta, nego ač bulnu u rebra, pa mu poče otvarati šaku, u kojoj bješe stiskao krunaše. A kad ne moga sam, zovnu Barcu u pomoć, te njih dvoje jedva mu skuškoše novce. Pa onda ga Kušmelj obrnu i što je ikad mogao udari ga nogom, gdje je najmekši, tako da Kenjo preskoči preko praga gotovo trupaca, i ako ne mišaše skakati.

— Da mi još mitiš rdu, koja ti je o glavi radila! Kako ne! Ajdemo sad!

Bakonja uzjaha, a otac pred njim, te krenuše put manastira. Bješe se razdamilo. Zubaci i Krkoti i Brzkosi vidješe svi i razumiše odmah šta je, ali niko ne p. nu riječi.

U ručana doba stigoše k vodi. Dugo moradoše čekati vozare. Kad stigoše pred manastir, a to vratiri posedali taman kao i otrag četiri dana, kad no Bakonja najprvo dođe, I fra Brne je među njima. Možete lako zamisliti, kako se začudiše videći Kušmelja i Bakonju gdje vode Kulaša, a već znate, ko se najviše začudio i obra-dovao.

Kušmelj smisli vješto, kako je to rabota Miljevanca, kako se mal. tome dosjetio i došao da mu javi, kako je on digao hajku te našao konja u Zagori, kako je obrukao dvadeset talijera sodbine. Ali kad bi nasam s bratom u čelji, povjedi mu sve pravo, samo zataja, da je oteo od Kenja novce i još prida da mu je obećao drugih pet talijera. Fra Načvar dade veselo pet kruna-ša bratu, pohvali Bakonju i posla ih da obje-duju.

Nakon jela isprati sin oca do vode. Kad bijahu sami u dubravici, reče mali:

— Kupit ćeš mi još ove nedije šibensku robu, jer ja ne ću u benevrecima i opancima da služim po manastiru.

— Ma, moj sinko, pritripi se za niko vrime, i to je na tebi novo.

— Ne ću, vala, nego ako ne bude roba ovde do nedlje, jeto me, križa mi, natrag kući. I oću aa bude od lipe i čvrstje svite, neka znaš, jer ti deset talira ja sam zamučijal!...

Bakonja se ne pozori, nego se učini manji od makova zrna. Surradan ootman on zamijeni najmładeg daka u nižm rabotama, kao sto je rea. On je rano zvonu budioncu i ostale sauzbe, meo crkvu, raspreda ceije gvardjanu, surcu i fra-Teuki, vukao ikonop i za orgulja, palio i gasio sviječe, donosio vodu, služu oko trpeze, pomagao u svemu Bašegau — ele, rado i siusao kao nijedan dak do njega, te prije božića omili svima.

Po sveticima poče učiti knjigu. Dakon Škoranca pokaza mu najprvi glagoljska slova. Po vas aan Bakonja ponavljaje: az, buiki, vjede, glagoli i t. d. Do uskra nauči ih na pamet Bakonja, a otada do jeseni nauči i pisati one čudne grabulje i škorprije, pak slagati u izgovoru po divlje po tri. Također nauči odgovarati misu i pjevati litanije. Imao je jasan i snažan glas, te ga fra Tetka s toga veoma zapazi, proričući, da ce Bakonja pojeti, kao što do njega nijedan fra-trar na pojaše. Konjušari opet pronicahu, da još ne bješe binjadžije u crnijem mantijama, kakav ce Bakonja biti. Ljispota ga bješe vidjeti onako stasita i okretna, kad bi uzjahao na gola konja, a povedi po četiri, po pet uporedo na pojište, pa, ikad on hoće, igraju maljem kasom, ili na sav trk, a svi jednak baš »ka u tejatru«. Pa davo se opet ne čaše popeti, gdje bi se on ispentrao, a već da bi mu ko od njegovih vršnjaka utekao ili dometnuo kamenom — o tome ni zbora. Ele, Bakonja izade na glas već prve godine, O prošternju (o sv. Franji) slegao se slihi narodi u manastir. Bješe došlo i nekoliko fratara, koje dotle nije gledao. On se umjede dopasti svakome redov-niku i svakome videnijem čovjeku, te se svi radovali, što je sveti red stekao dobra člana.

Nekako u to doba Čmanjak preminu. Bit će da je »pojet nagazija« a Controna ga ne šćela li-ječiti. Kušmelju i Osinjači, u tuzi njihovoj, bješe od velike utjehe, što im se stariji na dobro okrenu, a ostaljem Jerkovićima Bakonja bijaše trin u oku. Čagalj je jednom dohodio poslom k manastiru i tražio — baš tražio, da se udvori Bakonji. A mudri Bakon, a lijepo, preljepo se odazove stricu. Nabočio mu je krišom oku vina i još ljubavno pozdravio stricu Cvitu i sve ostale rodake.

Čuli ste, kako Bakonja provede prvu godinu u manastiru, kako je ugodio svakome i dokle doprije u nauci. Ali treba štošta dopuniti. Glavno je, što ugodi stricu, jer da ne bi toga, ne bi mu pomoglo sve ostale njegove vrline. A fra-Brni ne bješe teško ugoditi. Bakonja bi uradio i osvijetlao mu čizme, pa mu donesi hladne vode sa česme, pak zdjelicu kafe od Bašegana. Zatim, kad bi tric otišao na jutrenju, mali bi prostr o krevet, sparnio svoju postelju u prednoj čelji, pomeo pa obrisa prašinu sa pokućstva i sa knj-ga u pokcama, istresao čilim, pa bi čekao pred vratima, dok se »Vra« (tako je ulkratko zvao fra-Brna) povrne, a onda bi brzo uskočio u čelije da pozatvara prozore, jer ne mogaše podnijeti, da mu vazduh struji u sobe ni u ištaku.

(Nastavit se se)

Svim radnim ljudima Šibenskog kotara i sindikalnim organizacijama

čestita

Dan Republike

Kotarsko sindikalno vijeće Šibenik

„Mesopromet“ Šibenik

Svojim potrošačima i radnim ljudima Šibenskog kotara

čestita

Dan Republike

Oglašujte u Šibenskom listu

gradska kronika

Šibenik kroz tjedan Osnovan Kotarski odbor Saveza ženskih društava

NARODNO KAZALIŠTE

Cetvrtak, 29. XI. — KONCERT RIKUD »KOLO« — povodom svečanog puštanja u pogon TLM »Boris Kidrič«. Početak u 19.30 sati.

Petak, 30. XI. — TALENTI I OBOŽAVAOCI — repriza. Početak u 19.30 sati.

Nedjelja, 2. XII. — PRIREDBA NARODNE OMLADINE — početak u 10 sati.

U AGONJI — premijera drame od Miroslava Krleža. Početak u 19.30 sati.

KAZALIŠTE LUTAKA

Cetvrtak, 29. XI. — SKOČICA LOPTICA — premijera u čast Dana Republike.

Petak, 30. XI. — SNJEGULJICA I 7 PATULJAKA — predstava za građanstvo.

Subota, 1. XII. — SNJEGULJICA — predstava za građanstvo.

Nedjelja, 2. XII. — SKOČICA LOPTICA — repriza. Predstava za građanstvo. Početak svih predstava u 16 sati.

KINEMATOGRAFI

TESLA: premijera domaćeg filma — **POD SUMNJOM** — Dodatak: Filmske novosti broj 46. (do 30. XI.)

Premijera američkog filma u bojmama — **GOG** — Dodatak: Filmske novosti broj 47. (1. do 4. XII.)

Gostovanje Jugoslavenske kinoteke — **UOCI SMRTNE PRESUDE** — američki film. (5. do 6. XII.)

SLOBODA: premijera meksičkog filma — **TRI PUSTOLOVA** — (do 2. XII.)

Premijera meksičkog filma — **POSLEDNJA ŽELJA** — (3. do 6. XII.)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 1. XII. — II. narodna ljekarna — Ulica Bratstva i jedinstva.

Od 2. do 5. XII. — I. narodna ljekarna — Ulica Božidara Petranovića.

IZ MATIČNIH UREDA

Šibenik

ROĐENI

Joško, sin Marika i Vjere Krocija, znanik, kći Anđelka i Ivke Kuzić; Vinka, kći Vladimira i Dinke Gngas-Svirac; Tomislav, sin Nikole i Ane Troškot; Denuša, kći Vinke i Marije Burša; Jadranka, kći Mate i Marije Lucić; Dušan, sin Nikole i Đurdije Bijelić; Željko, sin Jakova i Ružice Simunac; Danila, kći Gojka i Cvete Baranović; Ojdana, kći Mirke i Slavike Vričić; Vedrana, kći Božidara i Marije Račetin; Goran, sin Grozdana i Marije Beležbić; Ivan, sin Ane Vunić; Zoran, sin Nikke i Anke Mikulandra; Vitomir, sin Vitomira i Anke Katčić; Milena, kći Jose i Ane Knez; Predrag, sin Marije Pavasović; Jadranka, kći Bogdana i Soče Biga; Jagoda, kći Josipa i Frane Bušac.

VJENČANI

Junković Novica, mašinski tehničar — Stoičić Radojka, službenik; Lovrić Mate, radnik — Papak Marija, domaćica; Gngas-Svirac, radnik — Šunjića Jerka, domaćica; Sarić Ivan, motorista — Petrina Marija, domaćica; Klirinć Ivan, službenik — Krnić Kata, trg. pomoćnik; Stegić Jere, pekar — Crnica Milena, radnica; Zaninović Milivoj, lijevač — Grgurević Ivanica, radnica; Maretić Gabriel-Joso, radnik — Eroeg Vinka, radnica; Skočić Dragoslav, radnik — Asanović Milica, domaćica; Palinić Jere, zemljoradnik — Krnić Darinka, domaćica i Severdija Josip, kovač — Antić Senija, domaćica.

UMRLI

Gngas-Bego Mate ipk. Ive, star 90 godina i Relja Luca rođ. Škugor, stara 79 godina.

Knji

ROĐENI

Pera, kći Ante i Jele Duvnjak; Ana, kći Pilipa i Boje Dražić; Zvonko, sin Stipana i Ike Teskera; Nedjeljko, sin Nedjeljka i Angeline Živalj; Milan, sin Mihaila i Anice Treskavica; Verica, kći Dušana i Jovanka Krneta; Marko, sin Nikke i Marije Anić Kaliger; Nikola, sin Laže i Nevenke Medaković; Anđelka, kći Nikole i Slavike Tintor; Milka, kći Save i Anđe Stančević; Mirko, sin Save i Anđe Stančević; Dara, kći Gliša i Save Perić; Anđa, kći Mile i Darinke Cvijanović; Mira, kći Dušanke Burač; Milena, kći Petra i Mante Rašo; Anđeljka, kći Dušana i Milice Bukorović; Milena, kći Todor i Mande Sunajko.

Pred novim zadacima

Poslije formiranja društva žena Šibenika u ponedjeljak je održana osnivačka skupština Kotarskog odbora Saveza ženskih društava, kojoj su, pored člana Glavnog odbora ženskih društava NR Hrvatske Marije Bakarić, prisustvovali predsjednik NO-a kotara Pere Škarica i predsjednik Kotarskog odbora Socijalističkog saveza Roko Frkić, te velik broj delegatkinja s područja grada i kotara Šibenik.

Referat o značenju postojanja ženskih društava kao i njihovog najvećeg foruma na ovom području podnijela je Ksenija Škarica. I referat i diskusija iznijeli su neke od glavnih zadataka koje će trebati riješiti novoosnovane organizacije. Pored ostalih, govorila je i drugačica Marija Bakarić, izrazivši priznanje i zahvalnost aktivistkinjama Šibenika na uspjehom i brzom provođenju priprema na osnivanju ženskih društava. Drug Pere Škarica govorio o pribavljanju materijalnih sredstava za rad žena podvukao je, da se ona mogu koristiti iz fondova zadrugnih organizacija, a koji do kraja godine ne će u potpunosti biti iskorišteni, dok je

NISKE TEMPERATURE

Za posljednjih osam dana prema podacima Hidrometeorološke stanice na našem području zabilježene su dosta niske temperature. Živa se u termometru kretala od minus 1,5 do 2,2 stupnja Celzija. Najniža temperatura iznosila je 23. o. m. minus 2,2 (petak), dok je jučer jutro nastupilo nešto toplije vrijeme — plus 4,8° C. Prošlog tjedna duvao je pak sjeverni vjetar koji je dosegao jačinu od 82 km na sat.

RADNO VRIJEME U TRGOVAČKIM RADNJAMA

29. i 30. XI.

Prema informacijama, koje smo dobili od Sekretarijata za privredu NO-a općine Šibenik, na Dan Republike, 29. o. m., sve trgovačke i zanatske radnje bit će zatvorene. Drugog dana proslave 30. o. m., poslovat će samo prodavaonice kruha, zatim tržnica i ribarnica, do uključivo 10 sati.

»SIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza radnog naroda kotara Šibenik

Uređuje redakcijski kolegij Glavni i odgovorni urednik

Nikola Bego

Uredništvo: Šibenik — Ulica Jelke Bučić 5 - Tel. br. 5-62

Tekući račun: Narodna banka Šibenik broj 531-T-292

Rukopisi se ne vraćaju

Pretplata za tri mjeseca 120, za pola godine 240, a jednu godinu 480 dinara

Tisak: »Štampa« Šibenik

Trgovačko poduzeće „Gradski magazin“ Šibenik

TRAZI JEDNOG SLUŽBENIKA ZA MATERIJALNO KNJIGOVODSTVO

Potrebna srednja stručna sprema ili nepotpuna srednja stručna sprema sa višegodišnjom praksom. Plaća po tarifnom pravilniku. Nastup službe odmah.

NARODNI ODBOR OPĆINE ŠIBENIK Komisija za izbore i imenovanja

raspisuje NATJEČAJ

- 1 službenika geodeta (srednja geodetska škola),
 - 1 službenika likvidatora - reži
 - 1 službenika inspektora tržišta (srednja stručna sprema).
- Prvenstveno dolaze u obzir lica sa prethodnom praksom. Ponude uputiti NO općine Šibenik, najkasnije do 10. prosinca 1956.

drug Roko Frkić istakao da bi se ta sredstva mogla pribaviti ukoliko bi žene, a to im je jedan od zadataka, poradile na uzgoju aromatičnog bilja kojim naš kraj obiluje.

Na kraju je izabran Kotarski odbor u koji je birano 35 žena.

TKO SMIJE DA KUPUJE I PRODAJE DRVO

Kao i mnogi drugi artikli, koje proizvode naši zemljoposjednici, tako i drvo podlježe izvjesnim zakonskim propisima. Zakon o sumama brani samovoljno sječu svih suma bez obzira na sektor vlasništva. Vlasnik suma ne smije u njima da vrši sječu bez prethodnog odobrenja nadležnog organa za upravljanje. Sumarije preko svog osoblja vode nadzor nad privatnim, zadrugnim i drugim sumama, koje ne nisu pod direktnim upravljanjem »Sumarije«.

Na drugoj strani opet, vlasnik šume ako želi da vrši neke radove u svojoj sumi kažanj je prethodno da traži odobrenje od »sumarije«. To prvenstveno vrijedi ako je riječ o sječi postojeće sumske vegetacije. Pod ovim imenom podrazumijeva se sva postojeća drveća koja se nalazi na pojedinoj sumi sumskim česticama. Svaki vlasnik, koji želi da to traži dužan je da podnese propisanu prijavu za sječu odnosno čišćenje svoje šume. Ukoliko je podnes u razdoblju od 1. IV. do 1. X. u toku godine, onda je ova prijava slobodna od takse, a ako to traži u vremenu od 1. X. do 1. IV. (kada je dužan da je taksi sa 180 dinara taksenih maraka.

Poslije izdanog odobrenja i izvršenih radova vlasnik posjeđenog drva ako želi da ga proda treba da posjeduje izvoznicu. Izvoznica ima svoj rok valjanosti. Nitko ne smije da kupi drvo od prodavaoca, ako nema propisane dokumente za prodaju. U slučaju da organi Narodne milicije ili lugaško osoblje zateknu drvo u prometu bez valjane izvoznice isto plijene i o tome podnose prijavu nadležnoj »Sumariji«, koja je prosjeđuje sucu za prekršaje. Ako se drvo zateče kod kupca, a koji ga je nabavio od lica, koje nije imalo pravo da proda drvo, onda se podnosi prijava i protiv njega.

M. R.

ZAHVALA

Povodom smrti našeg nezabornog supruga i oca

VARNICA PAŠKA

ovim putem izražavamo našu zahvalnost dru. Petru Rafaeliju i dru. Vjekoslavu Smolčiću kao i bolničkom osoblju kirurškog otdjela i svim onima koji su nam ukazali pažnju u njegovim teškim časovima.

Najtoplije se zahvaljujemo i svima onima koji su nam izrazili saučešće i dragog nam pokojnika otpatili do vjenog počivališta.

Obitelj Marice ud. Varnica

TELEVIZIJA U POZORIŠNOM FOAJEU

U palači Sajo, najvećoj pariskoj pozorišnoj dvorani, zakasnili posetioci ne će više imati potrebe da uzumiravaju publiku koja je blagovremeno stigla na početak predstave. Iako će sva vrata koja vode u salu biti zatvorena od prve pauze, što dosad nije bio slučaj, ti posetioći moći će da prate odvijanje drame na pozorišnoj sceni. Naime, u pozorišnom foajeu postavljen je televizijski prijemnik, a kraj scene televizijska otpremna stanica. Novo pozorište u Manhajmu, u Njemačkoj, također će zvesti televizijski prijenos sa pozornice u foajeu.

BOTANIKA U FRIZIDERU

Prema planovima danskih botaničara u Kopenhagenu će uskoro početi podizanje velikog instituta za proučavanje arktičke flore. Snažniji dio tog instituta treba da bude ogromna staklena bašta u kojoj najveći problem ne će biti zagrijavanje prostorija, već njihovo hlađenje. To će u stvari biti jedan džinovski frizider u kome će tokom zime temperatura stalno biti ispod nule, dok će se u toku ljetnih mjeseci održavati na plus 11 do 15 Celzijusovih stepeni.

Da bi se u ovom institutu moglo gajiti biljke sa Grenlanda, gdje leti sunce uopće ne zalazi, bit će upotrebjeno fluorescentno osvjetljenje koje noću treba da zamjeni sunčevu svjetlost. Za vrijeme zime, biljke će se nalaziti u mračnim podrumima, jer su u svojoj postojbinu Grenlandu navikle na noć koja traje nekoliko mjeseci. Pored toga, na njih će tokom zime iz narokliki čjevi postavljenih u podrumima padati snijeg u onim količinama u kojima pada na Grenlandu.

U institutu u Kopenhagenu botaničari će pokušati da gaje biljke koje rastu i u ostalim arktičkim predjelima, Sjevernoj Norveškoj, Sjevernoj Kanadi i visinskim planinskim regionima.

SVAKI DRUGI NOBELEOVAC — RĐAV UČENIK

Jedan švedski profesor u penziji objavio je prije izvjesnog vremena rezultate svog dugogodišnjeg detaljnog proučavanja biografija svih dosadanih dobitnika Nobelove nagrade. Po njegovom tvrđenju, svaki drugi nosilac Nobelove nagrade bio je rđav učenik i jedva je uspio da završi srednju školu. Ipak, treba dodati da su ovi rđavi učenici pokazivali izvanredan uspjeh u predmetu koji su kasnije izabrali za svo u struku, a da su loše savladavali one predmete koji s njihovim kasnijim pozivom nisu bili u vezi.

TELEVIZIJSKI PRIJEMNICI — BAUK ZA PÁCOVE

U Engleskoj su nedavno došli do jednog čudnog otkrića: izvjesna zračenja televizijskih prijemnika pokazala su se kao osad na uspješnije sredstvo protiv pacova i miševa. Stručnjaci koji su se zainteresirali ovim »nuzprodukom« televizijskih aparata, utvrdili su da oni odaju neke veoma

SPORT

RADNIČKE SPORTSKE IGRE

Ovih dana završilo je natjecanje u odbojci, koje je organizirano u okviru Radničkih sportskih igara. Sudjelovalo je pet ekipa iz raznih kolektiva. Naslov prvaka osvojila je »V. Škorpik« sa 8 bodova, druga je »TLM Boris Kidrič« s osvojenih 6, zatim slijede Električno poduzeće sa 4, Zeljezara sa 2 i Luka i skladišta bez bodova. Sportski aktiv Luke i skladišta predao je sve utakmice svojim protivnicima, iako je prijavio sudjelovanje u ovom natjecanju.

U nogometnom takmičenju dosad je odigrano deset susreta. Na čelu tablice nalazi se ekipa Zeljezara ispred »V. Škorpika« i Električnog poduzeća. Najbolju formu pokazala je Zeljezara, dok je najborbenija momčad Električnog poduzeća. Interes za ove utakmice je velik. Prvenstvo se nastavlja.

PRODAJEM

Brodsku hrastovu krivu građu u trupcima duljine preko 2 do 3,5 m, a promjera od 30—50 cm, trupce dvije trešnje (rašeljke) i meklenu promjera oko 40 cm, duljina preko 3 m, vlogradarsko i voćno kolje od jasena, graba i hrasta, te razna držala i kolarska građa od istih vrsta. Cijene povoljne za sve sortimente. Za informacije upitati: M. Rajčić, Šibenik kod »Sumarije«.

visoke zvuke koje ljudsko uho uopće ne čuje. Medutim, ti zvuci su prava napast za pacove i miševe. Ovi glodari-štetočine ne mogu da izdrže te za nas nečujne zvuke i zbog toga napuštaju kuće u kojima ima televizijskih aparata.

OČIGLEDNA NASTAVA

Da bi svoje sugrađane očudio od nehigijskih navika i pokazao im put kojim bi radi zdravlja svoje djece trebalo da krenu, ministar pravde indijske države Bihar odlučio je da lično počisti glavnu ulicu u gradu Patni. Još prije nego što je on završio čišćenje ulice, dvije stotine njegovih sugrađana uzeli su metle u ruke i počeli sve ostale ulice u gradu. Otada, a to se dogodilo krajem prošle godine, građani Patne poslušno izvršavaju sve naredbe koje se odnose na održavanje higijene u njihovom gradu.

KOMPAS STARIH VIKINGA

Na Grenlandu je pronađena jedna naprava za koju stručnjaci tvrde da je nekad nesumnjivo služila stariim Vikinčima kao navigacioni instrument, i to instrument kome bi se i danas teško mogla naći zamjerka. Naprava se sastoji od jednog drvenog kotura na kome su označena 32 radijusa (današnji kompas ih ima 64) i u čijem se središtu nalazi jedan mali štapić. Prema seniku koji je štapić bacao na urezane oznake radijusa, stari Vikinzi određivali su pravac svoje plovidbe. Jedini nedostatak ovog starog kompasa bio je taj što se njime moglo služiti samo danju, i to kad i ma sunca.

DOMAĆICE UZALUDNO IROŠE TRI ČETVRTINE VREMENA I ENERGIJE

Dok priprema samo jedan ječini objed domaćica načini po

kuhinji pet stotina koraka, a četrdeset do pedeset puta pruži ruku da bi uzela ili odložila neki predmet. Tri četvrtine tih pokreta i koraka ona učini uzaludno, i to ili zbog toga što sama ne zna da predvodi šta će joj od kuhinjskih posuda ili namirnica biti potrebno pri pripremanju objeda pa ih ne pripravi na vrijeme, ili pak što joj nedostaju razni uređaji koji bi joj olakšali posao i uštedjeli vrijeme i trud. Pored toga, raspored stvari u kuhinji obično je takav, da i najspretnija domaćica mora bez potrebe da se »šeta« od štednjaka do česme i stola na kome priprema objed.

To uzaludno rasipanje energije, za koje mnoge domaćice nisu krive, može da bude uzrok mnogih bolesti koje se javljaju kod žena u godinama. Oboljenja zglobova, naročito koljena, od kojih pati znatan broj domaćica preko pedeset godina, u većini slučajeva posljedica je prekomjernog, a uzaludnog, trošenja energije i suvišnih pokreta koje je decenijama iz dana u dan ponavljala.

MINIJATURNI AUTOMOBIL — AMFIBIJA

Jedna tvornica automobila u Štutgartu, u Njemačkoj, počela je da proizvodi mala vozila s tri točka (jedan naprijed, a dva pozadi), dugačka metar i šezdeset centimetara, visoka 97 centimetara, a teška svega 66 kilograma. Smanjenje težine postignuto je na taj način što je, gdje god je to bilo moguće, metal zamjenjen materijalom od plastične mase. Automobil ima motor od dvije i po konjske snage i može, uz minimalnu potrošnju benzina da razvije brzinu od 42 kilometra na sat. Ova kola mogu da se kreću i na vodi, jer imaju, slično riječnim brodovima, i jedan točak služiti samo danju, i to kad i ma sunca.

OBAVIJEST Šumarija „Šibenik“ - Šibenik

Ima u svojim rasadnicima veće količine parkovnog i drvorednog sadnog materijala uz povoljne cijene.

Cempres v. sine oko 2 m 3 god. star	— po Din 30—60
Cempres visine oko 1 m 2 god. star	— po Din 20—30
Brijest-stablašica preko 2 m visine, 4 g. star.	po Din 40—60
Murva-stablašica preko 2 m visine, 4 g. star.	po Din 80—100
Murva-stablašica oko 2 m visine, 2 god. star.	po Din 50—70
Razne voćke (slatki bajam, breškve, kajsijske višnje, trešnje) uz cijenu	— — — — — od Din 30—80

Pored označenih vrsta Šumarija raspolaze i sa drugim vrstama drvorednog i parkovnog sadnog materijala. Na zahtjev dostavljamo po imenični cijenik. Za uljepšavanje turističkih mjesta i školskih zgrada na području ove Šumarije sadni materijal daje se besplatno.

NARODNI ODBOR OPĆINE PRIMOŠTEN komisija za stipendije

a) raspisuje NATJEČAJ ZA DODJELU STIPENDIJA

1. za hrvatski i francuski jezik 1 stipendija.

2. za učenike V. razreda učiteljske škole 4 stipendije. Izbor za dodjelu stipendija dolaze u obzir studenti 3 godina VPS ili studenti 4 godine fakulteta. Visina stipendije odredit će se u smislu Odluke o visini stipendija (Sl. list FNRJ broj 33/55. i 30/56.) Izabrani stipendista pozvat će se na sklapanje ugovora u smislu čl. 34., 35. i 36. istog Zakona.

Prednost imaju kandidati sa područja općine Primošten, kao i oni koji su slabijeg ekonomskog stanja.

Molbe uz prilog kratke biografije, sa potvrdom o imovnom stanju, o upisu u školu i posljednju ocjenu slati preko odnosno škole (fakulteta) do 20. XII. 1956. godine. Komisiji za stipendije NO općine Primošten.

Komisija za izbore i imenovanja b) raspisuje

NATJEČAJ

za popunu službeničkih mjesta u NO općine Primošten

1. službenika u referat za privredu, komunalne poslove, prosvjetu, radne odnose i kance larsku službu.

U vjet: službenik sa srednjom stručnom spremom, položenim stručnim ispitom i 3 godine stručne prakse ili niža stručna sprema i 5 godina stručne prakse.

c) 1 nastavnik za francuski i hrvatski jezik sa svršenom VPS ili fakultetom u Narodnu osmog. školu Primošten Molbe slati ovom odboru odmah.

Najveći praznik naroda Jugoslavije

DAN REPUBLIKE

čestita

svim svojim potrošačima i radnim
ljudima Šibenika

Radni kolektiv
„GRADSKOG MAGAZINA“ - ŠIBENIK

Upravni odbor poljoprivredne za-
druge s o. j. Pirovac
razpisuje
NATJECAJ
za mjesto poslovnog upravitelja
zadrug.

Uvjeti:
1. Fakultetna, sprema i 2 god.
zadružne prakse.
2. Srednja stručna sprema i 4 god.
zadružne prakse.
3. Dolazi u obzir i osoba koja ima
dugogodišnju praksu i iskustvo
u rukovođenju sa zadrugom.
Zainteresirani svoje molbe lak-
sične sa Din 30 (uključujući maraku
možu dostaviti komisiji za natje-
čaj pri Zadrudnom kot, savezu u
Šibeniku.
U molbu također priložiti i
kraću biografiju napisanu via-
storučno.
Plaća po kolektivnom ugovoru.
Molbe će se primati do 15. XII.
1958. god.

KINOPODUZEĆE ŠIBENIK

Svojim posjetiocima i radnim
ljudima Šibenika

čestita

DAN REPUBLIKE

Povodom otvorenja
Tvornice lakih metala
„Boris Kidrič“ - Šibenik

Svim radnim kolektivima
i trudbenicima socijali-
stičke Jugoslavije

čestita

29. novembra
DAN REPUBLIKE

Transportno poduzeće

„**Jadran**“
Šibenik

Svojim poslovnim prijateljima
i radnim ljudima Šibenskog
kotara čestita

DAN REPUBLIKE

Svim radnim ljudima
kotara i grada

čestita

DAN REPUBLIKE

RADNI KOLEKTIV
Građevnog poduzeća „Rad“ - Šibenik

Trgovačko poduzeće „KORNAT“ - Šibenik

Svojim potrošačima,
poslovnim prijateljima
i radnim ljudima naše
zemlje

čestita

Dan Republike

NARODNI ODBOR KOTARA ŠIBENIK

čestitajući

DAN REPUBLIKE - 29. novembra

svim radnim ljudima Šibenskog kotara želi
mного uspjeha u socijalističkoj izgradnji
zemlje

Narodni odbor općine Šibenik

čestita

radnim ljudima grada i sela

29. novembra

DAN REPUBLIKE

Svim poslovnim prijateljima
i radnim ljudima Šibenskog
kotara

čestita

DAN REPUBLIKE 29. novembra

Radni kolektiv
Građevnog poduzeća „Izgradnja“
Šibenik

„ŠIPAD“ poduzeće za izvoz drveta Sarajevo
Stovarište grada Šibenik

Svojim poslovnim prijateljima
i radnim ljudima socijalističke
Jugoslavije

čestita

DAN REPUBLIKE - 29. novembra

Tvornica glinice i aluminija Lozovac

Svim trudbenicima so-
cijalističke Jugoslavije

čestita

Dan Republike 29. novembra

„NAPREDAK“ prodavaonica
pokuštva — Šibenik

Svojim mušterijama i radnim
ljudima Šibenika

čestita

Dan Republike

PODSAVEZ DOBROVOLJNIH VATROGASNIH DRUŠTAVA
KOTARA ŠIBENIK

čestita

DAN REPUBLIKE

svim vatrogasnim organizacijama Šibenskog kotara

DAN REPUBLIKE

čestita svim radnim ljudima
Jugoslavije

SUMARIJA — ŠIBENIK

RADNI KOLEKTIV
LUKA I SKLADIŠTA ŠIBENIK

Svim radnim kolektivima i trudbeni-
cima socijalističke Jugoslavije

čestita

DAN REPUBLIKE 29. novembra

„Sabirač“

poduzeće za promet otpacima
i sortirnica obojenih metala
Šibenik

Radnim kolektivima
i trudbenicima Šibenskog kotara

čestita

DAN REPUBLIKE

RADNI KOLEKTIV
TVORNICE ELEKTRODA I FEROLEGURA - Šibenik

Svim radnim kolektivima i trudbenicima naše zemlje

č e s t i t a

DAN REPUBLIKE - 29. novembra

sa željom za postizavanje daljnjih
 uspjeha u socijalističkoj
 izgradnji zemlje

Najveći praznik naroda Jugoslavije

**DAN
 REPUBLIKE**

č e s t i t a

svim svojim potrošačima i radnim
 ljudima naše zemlje

Radni kolektiv
„PREHRANA“
 Š i b e n i k

29. NOVEMBRA
Dan Republike

čestitaju svim radnim kolektivi-
 ma i svojim poslovnim prijateljima

Rudnici mrkog uglja
Siverić

Svim poslovnim prijateljima i radnim
 ljudima Šibenskog kotara
 č e s t i t a

Dan Republike

Poduzeće **„ŠTAMPA“**
 Šibenik

Obalna plovidba
„ŠIBENIK“ - Šibenik
 Radnim ljudima Šibenskog kotara
 č e s t i t a

Dan Republike

Svim građanima kotara i grada

č e s t i t a

29. NOVEMBRA
Dan Republike

Radni kolektiv
 Pilana i tvornica sanduka - Šibenik

Obrtno poduzeće
„Dane Rončević“
 Š i b e n i k

Svojim poslovnim prijateljima i trudbenicima
 kotara i grada
 č e s t i t a

Dan Republike

Osigurancima, poduzećima, nadležnima i ustanovama
 č e s t i t a

DAN REPUBLIKE
 uz najljepše želje za izvršenje svih zadataka
 u socijalističkoj izgradnji zemlje

Kotarski zavod za socijalno osiguranje - Šibenik

Svim potrošačima grada Šibenika

č e s t i t a

Dan Republike

Radni kolektiv „Voće“ — Šibenik